

అమృతము

308637 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1916 సం॥ జనవరి నెల 12 వ తేది బుధవారము

NO 242

సంపుటము. ౨.

రా. డి. స. నా. మ. స. వ. త. ప. పు. వ్య. మా. స. శు. ద్ధ. స. ప్ర. మి. ౨.

(సంచిక ౨౪౨)

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT
ANNAS
EIGHT ONLY.
of
All dealers in
Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి గాండర్వము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వముగల ముగ్ధముగ లిఖించబడినది. జనవరి నెల ౩1 వ తేది వాళికి వాళికి వాళికి రూపముల విలువగల చూపుడుల గోహవారలకు క్యాలండరు దువ్వెరుగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అగ్రాచీటిని వంపనలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో చూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో చూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి చూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109 ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబు శెట్టినిధి, మద్రాసు.

ఈ యుద్ధమునకు క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు మాదిరింపబడుచున్నవి దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాచార్యులకు గౌరవము.

వనోపధి సారసవరిల్లా

ఇది వనోపధి సారసవరిల్లా మరయు సకల చర్మరోగములను బాగుచేయును. కీళ్లబొట్టు, సారసవరిల్లా, నీరసవరిల్లా, రక్తచర్మముగలగలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగలుగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినికలిగించును. వాడెంతో తులక త్రవ్వినగలిగించును. ఇతరులకు దీనివలన కీరములు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా చూ. చూ 1-4-0.

మొకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును తుల్యముచేయును. భారతమునందలి (త్రాగు లకు మందు) నాగల్లితైలము ప్రభుత్వము మందు. ఈ రెండుకలసి నెలలోపలకు పరిపూర్ణముగ 5-0-0.

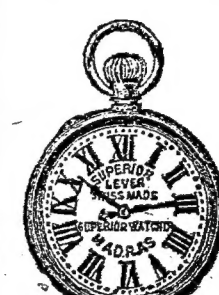
ప్రాప్తి:—

సావంత్, గజర, సనక హాదీ, నం. ౨, బొంబాయి.

Proprietor

SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Fanaswadi

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యూయలు వాచ్. గోలునుతో సహా ధర రు ౩-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0 దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారును దయచేసి చూడ మా కంపెనీ పేరు ఎట్లనిపించునో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూడటం కంటే మేల కలబీగమును, దబ్బు ప్రూఫ్ అను గ్లాసు దోహదముగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. ఆ టైమరుతో లోభాగమున గ్యారంటీదీటి అతికించుచుండును. సీసామంది చూడ కలయగచేయబడినది. కాన నెవరి యొద్దను జీక్కరు. ఒక రోక్కరును తీయుదురును కలంపుతో కట్టిన వెలనందితిమి. చాలాకాలము కనిచేయునట్టి, కట్టిన ధరగల గడియారు మిది యొకటియే యని యనుభవించున వెలి యును. ఇదిరకల కనేక గడియారులముల ఖర్చుయి యొగ్గకా పక్రియల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. చూడటమున ననేకులు కొని సంకల్పించిరినిన, జీవమాటలెందుకు! సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 167, చవాక్.

కాటోల్ పాడరు.

మల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిమల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టిక్ 1-కి చ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

రోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, సారదోలును 240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి చ 12. మితిసారదోలులకు చీమలును వడకటిండ్లయందు కట్టలను వాడును, పుస్తకపేటికలను చిరుటలనుండి కాపాడును. పోలువంజెట్టు:—టి. హర అందుకో, 1-11, ప్రింగిగర్బుస్త్రిలు, జార్జి టౌన్, మదరాస్.

వెల స్వల్పము! గుణవంతికము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0. తలనొప్పులమూన్నును, వాయువుబొట్ల పోగొట్టున చర్మపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టును నువాసన గలిగి యుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. ప్రతిఇంట నుండదగిన చవుకయైన వైద్యసహాయము. అమృతాంజనం డిపో, 6 తంబు శెట్టినిధి మదరాసు.

ఒక చిత్రకథ

న్యాయవాది.

రమేశబాబునకు ఇరుకది ఎనిమిదివేలరూపాయలకుండ వచ్చును. ఆతడు కలీనబాగావుంటున్నాడు. విశేష సంపన్నుడును కాదు, దుర్మదకుడు కాదు. పిత్రాజ్ఞతయవలన అయిదారువందల రూపాయలు వచ్చుచుండెను. చిన్నవాడే తండ్రి చనిపోయినను భర్త్యునియొక్కదుఃఖమును తల్లి చురచిపోయి కుటుంబమును నిర్దుకొనుచు నాతనికి విద్య గరవట్టుచుండుటలోపముచేసి యుండలేదు. దైవానుగ్రహమువలన తల్లివివేకవలన నాతనికి కొంతవలెనండెను. తల్లిగ్రూర్వనారపరాయణయైయున్నను నాతనివలె నుజ్జీకులైనవారు మరెవ్వరూ లేరని చెప్పుచున్న ప్రజలెవరికైనాను నెట్టికారానా నాతడు కలకత్తా నగరమునకు వెళ్లి దొంగవనమునకు బాధాధిని కళాకాలలో చేరి కాలక్రమమున కట్టబడినట్లుగా న్యాయవాది విద్య నభ్యసించుచుండెను.

కలకత్తా నగరమున చేరినతొడనే రమేశునియందొన్ని యోమాటలు కలిగెను. స్వగ్రామమున నుండినకాలమున నాతడు తల్లిమాట దాటి ఎరుగదు. ఆర్యధర్మమునం దాతని భక్తి నిశ్చలమై యుండెను. పౌరతఃకాలమున వ్యాయామమున జేసకార్యమున చేయించి భుజించి ఎరుగదు. రమేశబాబు స్వగ్రామమునకువలసినవిద్యార్థులకు ఆదర్శప్రాయమై యుండెను. విద్యార్థులందఱు నాతని సన్మానించుచుండెదవారు. గాజీపురములోనుండిక రోజులలో నాతనియందు విజాతీయ లక్షణములగలదలెను. అగడమునని వెస్ట్రన్ ననుకొనలేదు.

రమేశుడు కలకత్తాలో రెండుమాసములుండు నప్పటికి తనపూర్వపు స్థితిగతులనున్నట్టిని మరచిపోయెను. అసంభావమునగాని అభిమానముగానిలేకమాత్రమేమిదగని ఆతనివృద్ధియును నవతీయైతనారంభించెను. చిన్న తనమునందు ఇరుగు పొరుగులనున్న బాలురతో నానకొనుచున్నప్పుడు వారితో గలసి మెలసి నుఖముగ సంభాషించుచుతనని యుదయించిన భావము నానాటికిజీవించినవారందఱునందెనాతనితో కలసినునెచ్చిమాట్లాడుచుండిన ఆతడివృద్ధిచారితో మాట్లాడుటకుకూడసహ్యపడుచుండును. పాఠశాలనుండి తిన్నగ నిండితిచ్చి మరునటి దినపు పాఠములను కర్పించుకొనుచుండు నాతడివృద్ధి నే న్నే హితునితోనో రాత్రిపొద్దు పోవువరకు తిరిగివచ్చి తిన్నగ నన్నమునైనను తిరిగి చాలరాత్రి అయిన తర్వాత నిద్రించుచుండును. రాత్రియిం పొద్దుపోయి నిద్రించుచుండుటవలన ను మానసికంబు బాంతులమును తగ్గుటవలనను పూర్వమువలె నాతడివృద్ధి ప్రాతఃకాలమునలేచి వ్యాయామమును గాని జేరకార్యముగాని నిర్వహించుకొనజాలదయ్యెను. ఇంత స్వల్ప కాలములో రమేశబాబునకు దిట్టిమాక్కులు కలిగినవి.

II

రమేశబాబు బహుమానశాలతో న్యాయవాది పనికి యుండు తీర్ణదయ్యెను. మేధా సంపన్నుడును అనుభజ్ఞానుడును నొక న్యాయవాదికడ “అప్రెంటిసు” పనిని చేయకొని, తత్పరతతో కృతాబ్ధుడై, గాజీపురమునకు వచ్చి న్యాయవాదకృత్యము ప్రదేశించెను. రమేశబాబునకు కనతికాలములోనే నలుగురి పరిచయము కలుగెను. ఆతడి విశ్వాసప్రపంచమున ప్రజల కింది ఎన్నియో ఆతడు బహుముఖ కట్టకొమ్మయ్యెను. ఉన్నత పదాభిలాష వృద్ధి కలుగెను. తైలవలనతని నోవృత్తులన్నియు ప్రయత్నించుచు భాగమును పొంది కార్యరూపమును దాల్చెను. అతని ప్రాధాన్యము, బాక్యానుష్ఠానము, ఉదారభావ యాధాన్యము, జేతనాభిలాష కావలెను ప్రదర్శించబడుచుండెను. రమేశబాబు గాజీపురమునకు నాయకముడై యొప్పుచుండెను. అతని బావము, అధికారము, అధికారమును, స్వతంత్రతను, జేతనము పొందు నాతని యందుప్రతిభావలన నోవలకుచుండిన న్యాయవాదిగ ను నందు గూడ నాతని నాధిభావములతోనని కార్యయాధికారుల మన్ననకు పాత్రుడయ్యెను. తాముగా సంఘమునకు ర్యక్తగీతకండిన కాలమున ప్రజల కష్టములను గొప్పయెడల దొంగతనమునకు కుట్రచేసి నీ ప్రజలకు సేవలము లోనగా భిక్షులను, పాపములను భావముతో నాయకు వచ్చియు వెళ్లెను. ప్రజావాక్య్యంతయునై ప్రజలపాలికి కలకత్తాలోనుండు నుండుట ప్రజలకు నాయకునిగా భావించుచుండినాతని భావమున ప్రజలు ప్రజలెట్లు ప్రసాదించగలరు? ఇంతవరకు రమేశబాబు ఆధ్వర్యమునకును యెవరు నుండునాడు?

రమేశబాబు మేధావంతి ధర్మావగాళి చేయుచుండెను. విశ్వాసీతమైన ప్రాతః ఇంటికి వదగొట్టి ఆతడన్నదేలి ముందరమైన మందిరమును నిర్మించి యందెనానును చేయుచుండెను. ధర్మప్రకృతికి ధనాభావము ప్రతిబంధకము కాబాలనధనాగమమును పట్టినిరగలుగి వృద్ధియగునటకు వీలులేదు. ధనముగలన తృప్త్యును తృప్త్యనలన తదాపాధన పరత్వమును వృద్ధిచును. పాఠకముతోకలకత్తా రమేశబాబు ధనలోబడిన ఆతని నిందించుచుండుగాక! కలకత్తాయందు పట్టపరీక్ష చేయించుండినకాలములో నాతడు ప్రాసాద వ్యాపములను చేసిన సహపాతు లెవరును నాతనియం దీలోపమును గనిపెట్టియుండలేదు. ఒకనాడు ఉపాధ్యాయుచుపోయెను “ధనవినియోగము” గురించి యొకవ్యాసమును వ్రాయుమనగా, విరోపాదేశములందు వీడ లలితపాత్ర పోవుచున్నాడు. దేశధనమంతయు, ఏ నలుగురచేతులలోనుండుటయే దీనికి కారణమని సభ్యులతో నులూగుచున్న అమెరికాదేశములో కూడ ద్రవ్యారాధనపరత్వము నానాటికివృద్ధియై సంఘపీడమునకు కారణమగుచున్నది. భరతవర్షమునం దట్లుగాక, తేనెలవన, ఆతిథులవన, కరివారమునకున, గోవులవన, భిక్షులవన, బెట్టక గృహిణి దానెన్నడును భుజింపక. చాక్యాత్మజేయులను చూచి మనము నేర్చుకొనవలసిన వెన్నియున్నను, వారివలె మనము విషయాలనులము మాత్రము కాగుడదని దాని యందు వ్రాసెను. రమేశుని భావమునకు ఉపాధ్యాయుడవోకయులు మెచ్చుకొనిరి.

కలకత్తాలో అనాడు నూతన దగవదలేదు. రమేశబాబు న్యాయకాన్త్రమును చేయవలెనుండెను. నేటికిని న్యాయకాన్త్ర జేతలు కలకత్తాలో సాయంకాలమే విద్యార్థులకు పాఠములను చెప్పుచుండురు. సాయంకాల మయిదు గంటలకు రమేశుడు విద్యార్థులమునకు పోవుచుండెను. యోవనలనుకూడ చలి విరంభకముగ కలికించి జేయుచుండెను. రమేశుడెట్లో ట్రాడుబండిని దిగి, కాలేజిపాఠము నువిప్పించుచుండెను. ఆ చలిగాలిలో నేకాకియైన వృద్ధుడొకడు, శిశులవాదకు సహింపజాలక, ధర్మాత్ముల నెరిగినవన కన్త్రము నడుగుదన్నను, మాట్లాడలేక, గోడ ప్రక్కను పడియుండెను. అతనికేరీరము కళావిహీనమై, వాడియుండెను. దేవాదుచలిచే కొయ్యవారి పాలిపోయి యుండెను. తిన్నగ మాటాడుట కనున పాప మాదురదృష్టవంతునక క్షిజాతుండెను. కనుచీకటిబాదవలనండి, అన్నప్రముగ నేయో దీవారావము వికబడి రమేశుడు తిరిగిచూడ, నొక వృత్తి. అతి దీనము గనుక్కి భూతములైన తన నన్ను మాత్రములను నెత్తలేక యెత్తలేక యెత్తి ప్రజాతమానరించి తన్ను చేతుకొనుచుండిన ట్లుగ వడెను. ఆతని మొగము చూచినతోడనే రమేశుని మనము ద్రవిభూతమై మనవ్యసాధారణం బగు పనిత్రమేముతో నిండిపోయెను. “కరమేశ్వరా! లోకమింకను ధర్మకూన్యము కాలేదు. జగద్దాత్రీ, తల్లి, ధర్మస్వరూపిణి యగు నీవృద్ధయ మెప్పుడు కూన్యము కాబాలదు” ఈభావకన్యరూపము గలిగిన చింతామారుత మారని వృద్ధయమును భేదించదొడగెను. కాని రమేశబాబునకు గంభీరభావమునకహించి, తాను కష్టమొనెడి ఉన్న దున్నటికినీ ఆనీనుకొన్న దగ్గరకు ఉపాచారగృహ

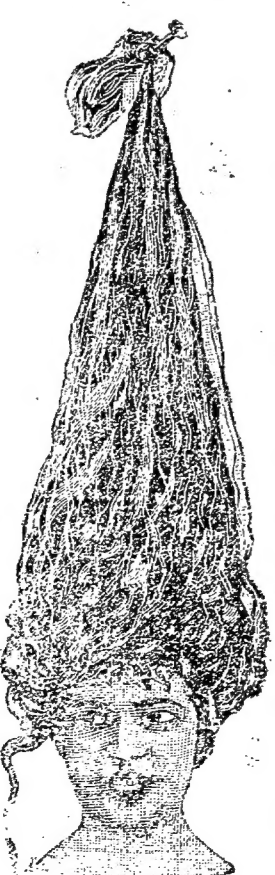
మనకు వరుగెత్తి ఒక నేరకునిచేత కొంతయూహారమును పట్టించుకొని, ఆతనికి వెట్టించి తాను విద్యాలయమునకు వెళ్లెను.

నిరుపేదలు సయితము బగలంతయు శ్రమపడి, కడుటలభించిన ధనముతో తృప్తి పొందుదురు. న్యాయవాదియు, ధనార్జన వారు దగు రమేశబాబున కట్టికొలదిసంతోషమునకైన నభికారములేదా? నెలదినములక్రిందట, రమేశబాబునకును నచ్చి యేదియో యోకాంతముగ జెప్పిపోయిరి. అప్పటినుండియు నాతనిమనమోయోచనాపరంపరలతో నిండియుండెను. ఆతనిభావము శ్రమక్రమముగ ప్రగాఢమగుచుండెను. గుమాస్తానులిలిచి లోకులియ్యవలసిన సొమ్మును నమూనాచేయుటకు లొందరచేయుచుండెను. అలొందరలో గుమాస్తానై నొక్కొక్కసారి అకారణముగ కోపపడుచుండును. గుమాస్తాకునంగతి సందర్భములు తెలియక పోవుటచే నేమిచేయుటకు వోవకుండెను. చివరకొకనాడు తానొకమాన్యమును కొనదలచితి ననియు, క్రయధనమంతయు తనదగ్గరలేదనియు జమీదారులదగ్గరకు వెళ్లిఅప్పుగొన్ని నెల రూప్యములను దెచ్చునియు రమేశుడు చెప్పెను. రమేశుడు దెప్పిరినేలు వెట్టి నూనయొకముల భూమిని కొనెను.

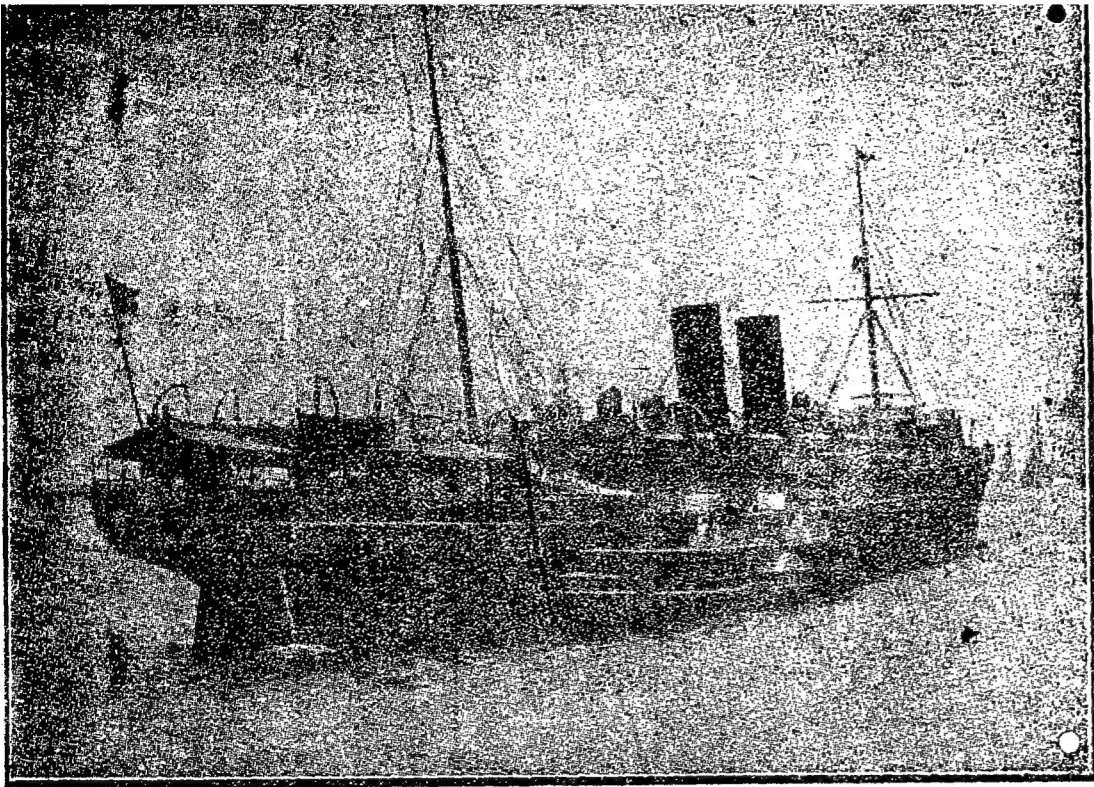
రమేశునితండ్రికాలమునాటి నుండియు వారిభూముల నొకమాలవాడుదన్ని వాయిదానాటికి కెత్తుకు వెల్లించుచుండెను. ఆమాలవానికిగం పెనుపిల్లలు. నలుగురుకుమారులు, ముగ్గురుకుమార్తెలు. రమేశునిపాలములకు సమీపముననే మాలవల్లి యుండెను. ఆపల్లెయందు రమారమి నూరుగురురైతులు కాపురముండిరి. రమేశునిరైతుకూడ నండే కాపురముచేయుచుండెను. ఆరైతు విశ్వాసపాత్రుడు. ప్రభుభక్తిపరాయణుడు. రమేశుని తండ్రి చిన్న నాడుతోంనునను, ఆమాలవాడే భూములు చెడిపోసింద కాపాడుచు, తోటలను పాతి, ఫలసాయమున వృద్ధి చేయుచు, పురుషదక్షతలేనిలోపము కనపడవంద కాపాడుచుండెను. రమేశుడు చేయవలెనుండెను కాలమున తన లోలములలో నడుగులెట్లైన పాపముననే నను పోయినవాడు కాదు. ఆనూరు యొకరముల భూమినికూడ రమేశు దాతనిస్వాధీనము క్రిందనే యుంచి తోటలు పాతుటకు కావలసిన సొమ్ము రియ్యగా, మాలవాడును తనస్వంతమాన్యమునలేనే, మొక్కల పాతికప్ప జేయుచుండెను.

III

రమేశబాబు న్యాయవాదికృత్య సమలించి పది సంక త్కరములు కావచ్చెను. స్వగ్రామమును గాజీపురములోని కోర్టున వదలివెట్టి వెట్టుటకు మొదట ఇష్టపడలేదు. కాని, కలకత్తాలోని తన స్నేహితుల పోత్సాహమువలన, వ్రాలోర్టున కల్లవలయు నను సభిలాష నానాటికి వృద్ధియగుచుండెను. చివరకు పూజానెలవుల యనంతరము కలకత్తా వెట్టుటకు నిశ్చయించి, అక్కడ, వీడెను చావనం దొక ముందరభవనము నెల కయిదువందల రూపాయల కట్టెట్ దీసికొనెను. కలకత్తాలోని చారాపత్రకలలో నీవారైన ప్రకటింపి గాజీపురవా ను లీసంగతినెలిసికొని విచారింపిరి. కాని వారి విచారముల నిక్కడ దెలిపి, పాఠకముహూకయలకు విడుచువుట్టించుట మా పరికాదు.

స్త్రీజనమునకు ముఖ్యమగు భూషణము.
చక్కని తలకట్టు.
వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజములకోరని స్త్రీలు.
కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)
స్త్రీలకుతప్పని సరి. మెదడునకు పులెట్టుకారలకును స్త్రీలకును, చెప్పి బనియేలేదు. ఉష్ణాధిక్యమునకు తల చల్లబడును, నొప్పిపోవు, బట్ట తలబాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న మువాసన లలరించును.
మైనూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారు పతకము
బహుశచి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బొగడుట కిదియేచాటును. ఊరక గాఢగట్టియు పూము, యియ్యనేల, జేతనమందంటును వాడబడుచున్నది. యొకటియే.
ఇంతవరకు వాడి చూడబడుచో వెంటనేవాడుడు. నిశ్చయముగ సంతోషమును గలిగించగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడనాడజాలరు.
హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏదో యొక సామాన్యపుమానె చూపి “ఇది చాలమంచిది. మిక్కిలి చాక” యనిజెప్పి దానిని కొనవారి జెప్పచున్నారట ఆమాలవచే మోసపోకుట. ఆ నూనెలలో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు మార్కు చూచుకొనుడు.
ఒక సీసా 1-5 రు 1-0-0. ఐ. పి. రు 0-4-0
8 సీసాలు రు 2-10-0. ఐ. పి. రు 0-7-0
సోలునెట్టు, ఆంగ్లో, ఇండియన్ డ్రగ్, అండ్ క్రిమినల్ కంపెని,
55, జమ్నానునీడ్ మార్కెట్, బొంబే.
సంగ్రహణ వీరెట్టు. ముద్రాణము. ముద్రా. 29, వై. నా. బా. రు. రోడ్డు, Chetty & Co.

ఆస్ట్రేలియావారి జలాంతర్గామి చే ముంచి వేయబడిన శ్రీ విద్యుత్.

రమేశబాబుభాగ్యవతి కలకత్తా న్యాయవాదు లిదివరకే వినియుండిరి గావున వారివచనముతో రమేశుడు కలకత్తా నివాసమున కదిర కాలములోనే ఆలవాటుపడిపోయెను. రమేశుడు కలకత్తాకు వెళ్లుటకు కారణము లేకపోలేదు. గాత్రపు రమణ గొప్పనగరము కాకపోవుటచే నాతని భావములకు పరిపూర్ణకాళము లేకుండెను. కలకత్తానంటి మహానగరమున, సామాన్యమానవులకు నయితము సాంఘికభావ్యతరము లంతగ నుండవు. అట్టిది రమేశునింటిమేటివ్యాపారాలకు స్వేచ్ఛా నుకర్తనకులకాదు మెట్టుండగలదు? రమేశువృద్ధులతోగల కలకత్తాయందు విడిచింది, ఆతనియందు దింతవరకును దాని యుండిన, విజాతీయలక్షణములు తలయెత్త వారంభించెను. ఆతఃకి దొరలతో స్నేహప్రత్యుత్తము వృద్ధియగుచున్న కొలదిని, జేకీములం దానికి యాదరణమును, జేకీముల యాదరణ మారయించును తగ్గుచుంచెను. కలకత్తాకువచ్చిన ఆరు మాసములకే రమేశబాబు, వీధుల చామలూని తన గృహమును మార్చి, అంగ్లావాస నిలయమని చెప్పదగు ధర్మకలూ, ఎస్టేట్ నేడు ప్రాంతముల జేయూర్యములతోక మేడను అద్దెపెట్టుచుకొని యందు వాసము చేయుచుండెను. దొరలకు ముందుగ రమేశుడు దొకటిరెండు విందులకు, చేసేయుంటుంటే ప్రతివిందునకు నాతని వారాహ్నిరంజనముండెడిది. రమేశుడు “కాస్టా పాలిటను” క్లబ్బులో సభ్యుడై ఆంగ్లో ఇండియనులతో సరి నమానముగ మెలగుచుండెను. జేకీముల మనోభావములం దాతడు తూర్పింభావముతో నుండునని, వ్యాధిరాది వర్తమానం దొకరిద్దరు వ్యాయాపాదులు గురుగునూడుచుండగా రమేశుడు వినినను, వారిమాటలను నెడచెవిని నెట్టి, దొరలతో భారాళముగ కలిసి మెలసియుండి, పూర్వమువలె తన సోదరులమాటనే తలవెట్టుటలేదు. “కాస్టా పాలిటను” క్లబ్బు సాంకెత్సరీ కోత్తము నాలుగైదు దినములుండెను. తనకు కొత్త “మూటు” ను తుట్టించవలసినదని “వైటుజే లెయిడ్లు” కంపెనీవారికి ఆర్డరుచ్చి ముందుగ నూరు రూపాయలను బజానాపంపెను. రమేశుడు సంభోషాత్సాహములకు మితిమీరలు లేవు.

IV

రమేశుడు దొక సాయంకాలమున కోత్తనుండి వచ్చి, క్లబ్బులో బంతుల నాడుచుండగా, తెలిగ్రాపు బంట్రోతు తంజివాస్త్రుడు వెచ్చియిచ్చెను. రమేశుడు దాతురముతో తంజి వాస్త్రుడు చదువుకొని, సాంగముగ నాడుచుని మిక్కిలెంత బలవంత నెట్టినను, వారికి నేదో సమాధానముచెప్పి, బండిమీద ఇంటికివెలిసిపోయి, రాత్రిమెయిలులో గాత్రపురము వెళ్లుటకు, ప్రయాణ సన్నాహములను చేయుచు, నేరతునకు తిరుచిచ్చి, రైలులో మొదటితరగతి స్థానమును ప్రత్యేకముగ నుంచు యేర్పాటు చేయుటకై గుమాస్తాను రైలునే యధికారులవద్దకు పంపి తాను భుజించి, స్నేహకుడు వెళ్లెను. రమేశుడు మరునాడు స్వగృహములో నుండెను.

రాత్రి పడకొందుగంటలు దాటుచుండెను. జన సంతకమును, నామాలపత్త ప్రకాంతముగ నుండెను. వ్యాధిసీడితులకు నొకరిద్దరి ఆర్తనాదములప్పు ఆలుకుడే లేకుండెను. వల్లె నుకదలి రైతు లెవరును లేచిపోయియుండలేదు. అంతకు

పూర్వము ప్రదివీరములనుండి మాలవల్లెలో కలరాదేవత ప్రవేశించి, చిన్న పెద్దలు, స్త్రీపురుషులను భేదములేకుండ, ఆలాల గోపాలమును తన బొట్టను పెట్టుకొనుచుండెను. రమేశబాబు రయుకు ఇంటియందు భార్య మృతిపొందెను. పెద్దకుమారుడు చనిపోయెను. రెండవకుమారుడును, మూడవవాడును, కలరా తగిలి బాధపడుచుండెను. పెద్దకుమారులై ఆత్మచారి ఇంటియందుండెను. నాల్గవ కుమారునకు రివల్వరులకంటె ఎక్కువ వయస్సుండెను. స్త్రీలిద్దరు ఆయిదారు సంవత్సరములకు లోపుగ నుండెను. పండ్రెండు గంటలకు, రెండవ మూడవ కుమారులు కూడ చనిపోయిరి. చంటిపిల్లలు తల్లి శవముమీద పడి యేడ్వసాగిరి. మాలవాడు తన యాకస్థుల తలమీద నోరెరుగని పసిపిల్లగతికి చింతిల్లుచుండెను. కాని రమేశబాబు తన క్రతిజ్ఞుడు నెరవేర్చక మానడకు వైర్యముతో, పిల్లలను శవము దగ్గరనుండి తీసి వారిని కొనియెకొని దుఃఖింప వారంభించెను. దుఃఖి మతిశయించుచున్న కొలదిని ఆతని హృదయమునం దవ్యవస్థయైన పరిత్రాస ముదయించి జెటునే ద్రవులనుండి తన యజమానితోట భావకమునకు వచ్చి ఒక సారిమాది పోవుటకు బయలుదేరి సుమారురము పోవుకప్పుటికి కాల్లు వణకి నేల నతికిలబడినెను. ఆహ! ప్రభుభక్తి ప్రాణాళిసాన సుమయమునైన సరకుచే నుడుకదా! రమేశబాబు రయుకు స్వత్యువునోట బడిపోయెను. మరునాడు రమేశుడు మాలవల్లె నమీపమునకువచ్చి సంగతులను విచారించి వెదలి పోయెను. మాలవానిపిల్లలగతి యేమైనది? మాలవానిపిల్లలకు చదువు సంధ్యలు చెప్పించి జన్మసార్థకము చేసికొనింపని సంతోషముగ మాలవానితో చేసిన శ్రీలిజ్ఞుడు రమేశబాబునంత లోనే మరచిపోయెనా? రమేశునకు న్యాయక మెట్లగు. కలకత్తానుండివచ్చి రెండుమాస రోజులుయభంగుర సామాన్య పట్టణమును గాత్రపు పరిసరము లంతగా గిట్టుటలేదు. రేపు క్లబ్బు సాంకెత్సరీకోత్తనమయము వెంటనే బయలుదేరి రాకల సినదనియు కాన్యదర్శి తంజివాస్త్రునకుగా ఆతడు పడిపోయినట్లు కలకత్తా వెల్లిపొయెను.

V

రమేశుడు కృతఃస్మృతును ఆత్మకంచకుడు నని మేమాతని నిందింకజాలము. మన మితరులనిందింప బనిలేదు. ఈనకాల ప్రకృతిరంగమున మనము సర్వదా దుఃఖమునే గాంచుచుండుము. ఎందరో ఆత్మలు నిలపించుచుండురు. ఎందరో దీను లితరుల సాహాయ్య ముపేక్షించుచుండురు. వారి నందరికి సహాయముచేయుట కొక కష్టకైక సాధ్యముకాకపోనయ్యెను. అయినను మాంజజన్మ మెత్తినందునకు ఒక దీనుని కైసను సాహాయ్యముచేసి వారిదుఃఖమును నివారించగలిగితిమేని మనజన్మములు సార్థకమగును—ఆర్యమిత్ర.

అంజనేయ దాసాశ్రమము. — రైజవాడ పురమున కాత్తూరు తాడేవల్లికి లోపు రోడ్డు ప్రక్కకు, మామ కొండల నడుమ; వికాల ప్రకాంత ప్రకృతి శవమున, “అంజనేయ దాసాశ్రమము” నిర్మించబడుచున్నది. అంజేయార్థకై చికిత్సాలయమును అనాధకలకలయమును మొదలగు ప్రతిష్ఠాపనలు జేయుచున్నది.

స్త్రీ విద్య

స్త్రీ విద్యాభివృద్ధిని గురించి బాంబాయిలోనుండు స్త్రీ సమాజమువారు గతన్నరు జనరలు గారికి విజ్ఞానము పంపుటకు పీఠావించి:ట్లు ప్రతికలలో ప్రచురింపబడినది. చెన్న పురరాజధానిలోనుండు స్త్రీ సమాజమువారు గత పీఠముక విజ్ఞానము పంపుట ఆకస్మికముని తలంచుచున్నాడు. బాంబాయిస్త్రీలు పంపి చబోవు విజ్ఞానమునంటికి చెన్న పుర రాజధానిలోనుండు స్త్రీ సమాజములవారు గతన్నరు జనరలుగారికి పంపించి నదియుక విజ్ఞానము మన రాజధాని గతన్నరుగారికి పంపుట ఆత్మాభివృద్ధికిని తలంచుచున్నాడు. ప్రస్తుతపు ప్రభుత్వమువారు భిన్ను ఆలోచించి తన సలహాలు పంపించులెను. విశేషధనము భిన్ను ఆనుకూలము చేయవలయు జనగణేశరపు. ప్రస్తుతపు స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికలయు సామాన్య మార్పులు చేయవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించవలెను. ఇండియా గతన్న మెంటువారు 1918 కందర్శనము స్త్రీవిద్యాభివృద్ధి గురించి వ్రాసిన సలహాలు ఆయుజిరిగి యున్నయెడల స్త్రీవిద్యాభివృద్ధి పొందియుండును. కాని గురించి ప్రజలు గాని, గతన్న మెంటువారు గాని ఆలోచించలేదు. బాంబాయిలో జరిగిన సంఘసంస్కరణ సభాభ్యుదయగు ప్రాశ్నెతర కాశ్యే గారు స్త్రీ విద్యాభివృద్ధిని గురించి అనుభవము మీద చెప్పిన సలహాలు కాగా ఆలోచించినయెడల నీక్రింద వివరించిన మార్పులు చేయవలసినదని ప్రభుత్వమువారికోరుట ఆత్మాభివృద్ధికిని తలంచుచున్నాడు. కాశ్యేగారు చెప్పిన సలహాల ప్రకారము జరుపుటకు విశేష ధనము కావలెను. ఇటువంటి కార్యములకు మరవాడు కోరి నవ్వము ధనికులుగాని, విద్యాధికులుగాని, మహారాజులుగాని, రాజులుగాని, మహారాజులుగాని, రాజులుగాని విరివిగా నహాయముచేతురని నమ్ముటకు వీలులేదు. కనుక క్రిందవివరించిన పరకలులు చేయవలసినదని మన రాజధాని గతన్నరుగారికి వెంటనే స్త్రీలు పురుషులు నొక విజ్ఞాన సుంపకలండులకు దినము మగ ప్రార్థించుచున్నాడు. కాశ్యేగారు చెప్పినట్లు మనవారి ఉదాసీనముచేతనే స్త్రీవిద్య వృద్ధిపొందలేదు. ఇంతటికిండి యుండును మనము క్రద్ధవహించవలెను. ప్రతిజ్ఞగా మాభ్యుదయములూనుండు బాలికా పాఠశాలలూనుండు కళా ప్రభుత్వ ద్వితీయ తరగతులు తీసికేసి ఆవృత్తియనిసావితీవారి వయ తరగతులుగల బాలికాపాఠశాలలు స్థాపించవనియు లేదా బాబురపాఠశాలలో వారిని చేర్చుకొనియు ఆస్థలనుండు జేకభావలలో చదువుచెప్పు ఉన్నత బాలికాపాఠశాల స్థాపించవనియు, బాలికాపాఠశాలలో చదువుచెప్పుటకు ఉన్నత విద్యకుల స్త్రీ క్షేత్రము ఆత్మక కష్టకము గుటచేత ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో కలకత్తా నెడనునూగూలు స్థాపించి కనీసము రు 10 లక్షల రుపాయల విచ్చి గొంత కాలము చదివించివారిని ప్రెయింగు పాఠశాలకు పంపించవలసినదనియు, అట్టిపాఠశాల స్థాపించుటకు వీలులేనియెడల వికాళ పట్టణములోనుండు స్త్రీల ఉన్నతపాఠశాలలో నొక తరగతి నెట్టించవలసినదని ప్రార్థించవలెను. ఆంధ్రప్రదేశ్లో స్త్రీలు గోర్కుకోడగిన పరిశ్రమలను నేర్పుటకు పాఠశాల లేకపోవుటచే హిందూస్త్రీలు, వితంతువులు పరిశ్రమలను నేర్చుకోలేకుండ యున్నాడు. కాబట్టి వికాళపట్టణములోనుండు స్త్రీల ఉన్నత పాఠశాలలో పరిశ్రమ నేర్పుట గలుగించిన స్త్రీ క్షేత్రరాండ్రు విముచకులసినదని ప్రార్థించవలెను. జిల్లాముఖ్యపట్టణములలోనుండు గతన్న మెంటు బాలికాపాఠశాలలో క్రింది తరగతులు తీసికేసినందుకలన మిగిలినవలతో స్త్రీక్షేత్రములకు జీతములు వృద్ధిచేసి ఆపాఠశాలలు లేకును భావము విద్యచెప్పు ఉన్నతపాఠశాలగా నంగీకరించవలెనని యు ప్రార్థించవలెను. వైస వివరించిన మార్పులను విశేష ధనము ఆవశ్యకములేకు కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు సులభముగ వై మార్పులుచేయవచ్చునని తలంచెదను. — ఒకవిలేఖనము

మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను

కళాశాలయందు మెకానికల్ ఇంజనీయరుంగు నేర్పుచుకును, వచ్చు-మార్పనులను జూచుటకును ఒక మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను. తమ యొక్క యోగ్యతలను తెలియపర్చుచు ప్రోఫెసి పాలుకు దరఖాస్తును పంపవలెను.

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, మద్రాసు.

(ఒక చిత్రమును.)

అంధవిద్యార్థులీ యునున మిచ్చెల్ల గుత్తానా
 నానా వాని విద్యార్థి మహా సభకు జరుపుటై
 శ్రీమద్గీర్వాణీయమున్నాడు అంధమాతను ద్యోమ
 భాగ్యము జూగునా, కలుగనా మును సజేనా తో
 వెలివెల్లగ నప్పడిగు లితియన్నాను. అంధవిద్యార్థుల
 లా, శ్రేయః ప్రతి యదనంబిది ఖచ్చరభివ్రాణం. కయ
 నాని ప్రాంతలన కమ మోక్షాన మో వై జిహ్విం సంక
 రులనబడి తెలియగలదు.

ఏమననీ యు దాంగ్లీయభాషలో మరయొకపుత్రికను
బ్రకటింగ దలచినియున్నాడో. వీరిరువురును సేమాలకు
దాగియున్నారో కాని గనుకొనుట అంధ్రవిద్యార్థులఁ దియె
యన్నది. కనుకని పిమ్మట వారికి దగు ప్రోత్సాహ మిచ్చి
మొదటి అంధ్రవిద్యార్థిపథి జరుగునపుటి కై న సేమహోద్యమ
ములను గాత్రరూక్షములుగ బరిణమింపజేయుట. ధగ్మము
లేనిచో శాంధ్రవిద్యార్థులింకను గష్టముల పాలనొందవలసిన
వారగుదురు.

అప్పుడు భారతీయులసభలో జనరలు మేగారు యాదృశముగానున్న యిటుల మనస్వసించిరి. “జగ్గములు సరిహద్దు వాక్రిమింది తిప్పివేసియున్నానుగాని ఇప్పుడు మిక్కిలించెడి వారిసేనలు బలయుతములై యున్నవారిచేయి మీదై యున్నది. తూర్పురంగమన జగ్గము పోలుతులూ చొరబడి చాల పట్టణములను పట్టుకొనిరి గాని రష్యవారిసేనలలో శోకదాని నైన వాకము చేతుగలిగి యుండలేదు అవియన్నియు సరిల నుగచున్నవి జాగుగారు సేవాధిపత్యమును వహించిరి. వారు జగ్గ విజ్ఞాన మరల వాక్రిమింది కత్తువును తలపడుచున్నది. రుషేనియాలో ఉత్తరమునను రష్యవారిసేనలు రణోత్సాహపూరితములై యున్నవి. ఆస్ట్రీయాసేనలకన్న ఇటలీసేనలు బలవంతములగునుగాని వారివుడు పోరుచున్న ప్రదేశము కొండలతోండి యుండుటకుల వారింకకు ఆస్ట్రీయావారి నోడింపగలిగి యుండలేదు. స్వేయాసేన వాక్యుముకలేము మాంటిసీగోలో 2 ట్టులనుండి స్వేయాసేననిమిత్తమున్నాను. పరాను వారును మిత్రులందలివారును అట్టియాటికు మధ్యధరాసముద్రములగుండ స్వేయాసేన వారింపవార్ధమునను ఆయుధ సామగ్రిలను పంపుచున్నారు. జగ్గసేనారు తమకు వెక్కు విజయములు లెగివని చెప్పుకొనుచున్న వారిసేనలు యూరోపు ఖండమునందు సగముభాగమునందంతటను చెదరియున్నవి. కాను.కు విజయము కలుగుననుటకుసరిది మేమియును లేదు. సేవా బలమేగాక విజయముకలుగుట కింతయులగు వాగ్దానములు మరకొన్ని గలవు. కాననే జగ్గములు దారుణ కార్యములు చేయవారంభించిరి. ఇటలీ, ఆగ్ల పరాను దేశముల నాగును ఇతరులును ఆ దారుణములను సహింపజాలక యుద్ధమును ముగించురని వారు తలచిరి. ఆంగ్లసామ్రాజ్య ప్రాచు అంతర్వీచి గలిగియున్నారని జగ్గములు భ్రమపడిరి.

—(0)—

వర్కునిచేపార్టుమెంటు
రిఫ్యూ మంబరములు }
11 జనవరి 1916

శ్రీముగ్గు ఆర్. కోటప్ప,
వి ఎస్. సి, అసోస్. ఎంజీ,
ఇటలీన్. సి. ఇ,
ఇంజనీయరు.

ప్రసిద్ధులు. వి. నాచ్. టి. రెజుకావ

అందఱు జనవరి 11. — ఎ. సా. సా. పా. మ. గారి కిందనున్న
భాగములలోని ఆశ్చర్యములు పెద్దయునుతో మైత్రిగలిగి
యుండిరనియు పా. మ. గారు వాల్మీకిగారు సా. మ. మొ. 100
రవీయి లాన్సురాబద్ధునినీ గారు పా. మ. మొ. 100 పరిచలనభూ
మందిరి.

విషయము క్రమము.

ఒకచిత్రకథ	2
శ్రీవిద్య	3
ఆంధ్రకళామండలి విద్యార్థులు	4
చెన్నకవిజ్ఞానమునకు నన్ని ప్రమాదము	5
ప్రభుత్వమునకు	
గ్రామ పంచాయతులు	6
బిట్టు, స్థానికము	7
వివాహమునకును	
విదేశీయమునకును	8-9
ఇంగ్లీషు తంత్రము	10 11-12
ప్రజాసామ్రాజ్యము, ప్రజాస్వామ్యముల సంఘము	13
కళాకారము, పరిశ్రమమునకు ఉత్సాహము	14

చంద్రవత్రిక

1916-వ సం. జనవరి నెల 12 వ తేది

బుధవారము

గ్రామ పంచాయతులు.

II

మనదేశమున ననేక విషయములకునై పంచాయతులు ప్రతినిధిత్వము చేయుచున్నవి. ప్రభుత్వము వారు 1816 వ సంవత్సరము మొదలుగానే పంచాయతులను నుద్దేశించి కాలవచ్చుచున్నది. సివిలు వ్యాజ్యములను వ్యాజ్యదారుల అనుమతి మీద, వ్యాజ్యపు మొత్త మంతయునను, విచారించు నధికారము గల పంచాయతులను అవసరమయిన యప్పుడు నియమించుటకు నొకయుత్తరువు ఆసంవత్సరమున మంజూరమైనది. వ్యాజ్యదారుల యనుమతి కావలసి నచ్చటయు పంచాయతి తాత్కాలికముగా నేర్పడునది యగుటయు సంభవించినందున ఇట్టి పంచాయతుల కొరకు తగినచట్టమున్న దనుటనే ప్రజలు మరచిపోయినారు. ఆశాసనము ననుసరించి గ్రామములో ఘరానామనుష్యులు పంతులవరసన ఇట్టిపంచాయతులలో కనిపెట్టవలసి యందు రని విధింపబడి యున్నది. నిజముగా నీపంచాయతులు కొంతవరకైనను పనిచేసియుండినయెడల గ్రామములలో పంచాయతులనిన నేమియో యర్థమును పంచాయతు లేర్పరచినయెడల తగిన మనుష్యులు లేకుండుచోనో యను చిత్రవాదము అచ్చటనే యంతరించి యుండగలదు. కాని అది యేలొక ప్రభుత్వాధికారులు గాని ప్రజానాయకులు గాని హెచ్చుతగ్గు లేనికొని 1816 వ సంవత్సరపు ఉపక్రమమును నడిపించబ్రయత్నించినవారు కారు. ప్రభుత్వమువారు నైనను ఈ చిన్ని తాత్కాలిక పంచాయతులనైనను తమ యుత్తరువులచే నిలువబెట్ట ప్రయత్నించితే కాని శాసనబద్ధ మొనర్ప ప్రయత్నింప లేదు. మొదటి యుత్తరువే బోర్డు స్టాండింగు ఆర్డర్ల వలె 1909-వ సంవత్సరము వరకు సంస్కారములందును పచ్చినదే కాని శాసననిర్మాణసభ యెటుటికి వచ్చినది కాదు. అయిన నీ పంచాయతుల నిర్మాణమున నొకటి రెండు మూల సూత్రములు ప్రజాసామ్రాజ్యమున కత్యవసరమైనవి యంగీకరింపబడి యుండుట సూచిత మగుచున్నది. పంచాయతి సభ్యులు ప్రజాసర్వస్వమున నేటి నిర్వచన భావమున జెప్పుటకు వచ్చినను రాకున్నను ప్రజా ప్రాతినిధ్యము

నకు సర్వ మైనవారుగా నుండుటయు అధికారవర్గము వారిచేత నియమింపబడెనవారు కాకపోవుటయు గమనింపదగియున్నది. ఇరువత్తులవారి సమ్మతి పంచాయతి నిర్మాణమునకు కావలయునన్న యప్పుడును పంచాయతిదారులలో నుండి ఎవ్వరినైనను తీసివేయవలసినదని ఇరువత్తులవారి నొక్కరు కోరినయెడల తీసివేయవలసిన దనివత్తులవారి ఎవ్వరికి పంచాయతి లాభకరములు చెందునో వారికి పంచాయతి విధ్యమును హక్కు ఉండవలయుననుట గర్భితమయ్యుచున్నది. ఈవిధముగా 1816 వ సంవత్సరముననే మన ప్రభుత్వమువారు పంచాయతికి మూలాధారములగు రెండు మూలసూత్రముల నుద్దేశించియు తరువాత సదేసూర్తమున పని జరుపకపోవుట చిత్రముగా నున్నది. విమర్శాత్మకమునకు నుపయుక్తములగు 1816 వ సంవత్సరపు పంచాయతులకు తరువాత మండేశమున కొంత విరివిగా తలపెట్టబడిన పంచాయతులు యూనియను పంచాయతులు. నాగరక రాష్ట్రముల ప్రజలకు గల హక్కులలో ప్రధమగణ్యముగు స్థానిక న్యాయవిచారణాస్వాతంత్ర్యము యూనియను పంచాయతుల సాధ్యమున తలపెట్టబడలేదు. పంచాయతి నిర్మాణమునకు మూలసూత్రములని పైన వివరించిన రెండు మూలసూత్రముల నైనను యూనియను పంచాయతుల నిర్మాణములో మనప్రభువులు జ్ఞానకముంచుకొననవారుకారు. పంచాయతులను పేర్కొంటేయే గాని యూనియను పంచాయతులు వైదుండ్ల గ్రామములమీద విధించబడిన అధికారముల ప్రతిష్ఠాపనలుగా పరిణమించినవి. యూనియను లనునవియు ప్రభుత్వమువారి అధికారశాఖలో నొక శాఖకు చేరినవియైనవి. గ్రామాధికారులు సభ్యులయినారు. ఇతర సభ్యులు ఆందోళన ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడినవారో అనేకులట్లు నియమించి బడినవారో ఏర్పడినారు. తాలూకాబోర్డు అను నొకయొక ఇట్టి సభకే ఈ పంచాయతులు నేటిక బృందమువలె నుపయోగపడుచు వచ్చినది. అధికారులందరును డివిజనులు మేజిస్ట్రేటు చేతిలోనివారు లే పోయినారు. పంచాయతికి నవసరము స్వీకరించుటకు నియోగింపవలసి వచ్చినను ఏదైనను స్వల్పవ్యయముచేయువలసి వచ్చినను ప్రభుత్వోద్యోగుల యనుమతి కావలసి వచ్చినది. స్వతంత్రవాదు మార్గములు నున్నయెనవి. ప్రభుత్వాధికారులు తమ కార్యాలయములపక్కనే యూనియనుల విషయములలో ప్రవర్తించుట తప్పక పోయినందున గమస్తాలని కుప్పిలని బల్లలని కార్యాలయములని బహిరాంగులములు పెరిగిపోయినవి 1816-వ సంవత్సరపు న్యాయ విచారణ పంచాయతుల పనులను గ్రామాధికారిచేయవలయునని యుండినది. ఈక్రొత్త యూనియనుల పనికి క్రొత్త కార్యాలయములు సౌకర్యముగా కావలసి వచ్చినవి. ఇన్ని కారణములచేత ప్రజల మీద ఎక్కువ పన్నులు వుండు తప్పకున్నను ఆస్తికారమును ప్రోత్సహించు జాడలు కాని ప్రజల మేలునకు స్ఫుటముగా నొనర్పగల నవీన కార్యముల సాధ్యపు చిహ్నములు గాని కావరాలేదు. ప్రజలకు నీ యూనియనుల పట్ల నుత్సాహమే లేకపోవుట యట్లుండ కొంతవరకు అసహ్యమును పొడచూపి. ఒకవైపున ప్రజాను

రాగము లేకపోవుటచేతను మరియొకవైపున ద్రవ్య విహితత్వముచే తాలూకాబోర్డు యూనియనుల యభివృద్ధికి నుంకించక పోవుటచేతను యూనియను పంచాయతులు విరివిగా నెలకొనలేదు. ముప్పది సంవత్సరములలో వాలుగు వందలకు మాత్ర మెక్కువయ్యున్నవి. ప్రభుత్వమువారు యూనియను పంచాయతులు ఫలవంతములు కాలేదని యంగీకరించివారు. ఫలవంతములు కాకున్నను యూనియను పంచాయతులవలన పంచాయతిధర్మములలో నొకకొన్ని ఇట్టివియునుట తెల్లమయినది. గ్రామపురోద్ధు, మురుగుకాలునలు, దీక్షములు, చెరువులు, బావులు, వైద్యాలయములు, విద్యాలయములు, పారిశుధ్యము ఇంకను గ్రామమునకు సంబంధించిన ఇతర విషయములు యూనియను పరిపాలనకు సర్వములైనవి. ఎన్ని విస్తృతములకు లోనైన యెన నేమి యూనియను పంచాయతులకు ద్రవ్యము నుంచుకొనునట్టియు వ్యయముచేయునట్టియు నధికారములు ప్రాప్తములయినవి. అపంచాయతియముగా యూనియను పంచాయతు లేర్పడిన తరువాత తలపెట్టబడిన పంచాయతులు పరపతి పంచాయతులు. ఇయ్యది ప్రతిగ్రామమునకు సంబంధించినవి యని చెప్పటకు రాదు ఏని కొక ప్రత్యేకత్వ మున్నది. ఇటీవల గ్రామపారిశుధ్యముకూడ వీటికి విషయము గాదగినదనుచాచన లంకురించి యున్నను సామాన్యముగా పరపతి సూత్రము ఏరికి విషయము. అయిన ఏని మూలాధారములు మాత్రము అస్సలుపంచాయతి మూలాధారములగుట స్పరింపదగి యున్నది. ఇందులో గ్రామప్రజలలో ఒక్కరుని నకనడికి నందరును జవాబువారులుగా భావించుకొనవలసిన యాదర్శ మొక్కటియు కార్యనిర్వాహకులు సంఘ నిర్వహకులుగానే యుండు నియమ మొక్కటియు స్వయంసహాయ స్వయంనియంత్రత్వ పద్ధతి మొక్కటియు ప్రజాప్రాతినిధ్య సంపూర్ణత్వమునకు మార్గ దర్శకములై యున్నవి. ఈ పరపతిపంచాయతులు ప్రారంభమున కడచిన పదియేళ్లుగా పంచాయతుల విషయమున ప్రభుత్వమువారికిని నూతన దృష్టిపథ మేర్పడిన దనియే చెప్పగి యున్నది. ప్రజలకు పంచాయతిసద్భతి సాధ్యమున హెచ్చునమ్మకము హెచ్చుదార్ధ్యము హెచ్చుసాహసము కలిగినవని చెప్పవలసిన యవసరమే లేదు. ప్రజల నిరంతరాదోశనవిూద మన ప్రభుత్వమువారు ఆటవి పాలనా పంచాయతులను నేర్పునప నియ్యకొనినారు. అందును ప్రాతపంచాయతుల ఛాయయే కానవచ్చుచున్నది. ఇటీవల మన గామోచెల్ల రామచంద్రరావుగారు నీటివసతి పంచాయతుల నేర్పరచవలసిన దని యుపక్రమము పెట్టి యున్నారు. అందును ప్రాతపంచాయతి ఛాయయే యున్నది. ఈరీతిగా మధ్యవచ్చిన యూనియను పంచాయతుల పోకడ నిరాకృతమైనదని చెప్పదగిన సమయము చేకూరియున్నది. ప్రజల పక్షమున సంపూర్ణ ప్రజాప్రాతినిధ్యము కోరబడుచున్నది. ప్రభుత్వము గానును మధ్య వచ్చిన వైష్ణవమును మానివేయుటను పుష్టముగా తెలియపరచినారు. పరస్పరము బేరములాడుకొని తీర్మానించుకొనుటయే యవశ్యము. అది యెట్లు నడియు ముందున తెలుగదగును.

ఆంగ్ల భూమిలో సూతననిర్వచనము అవసరమగునా?

అస్మిన్వత్తు మహాశయము నిర్బంధ పైనికే సేవకు సంబంధించిన శాసనమును రాజ్యాంగసభ వారిచే మొదటి పర్యాయము అంగీకరింపించిన నాటినుండియును నక్కడక్కడ స్వేచ్ఛా రొక్కడ ఆంగ్ల భూమిలో నూతన ప్రభుత్వాధికారుల కేర్పడ వలసి వత్తుచున్నది. క్రొత్త నిర్వచన మవసర మగుననియు వాదించుచు వచ్చుచున్నది. ఇందుకు కారణము తేజహోలేతు, కర్మకరుల ప్రతిభ లగు హెండెర్సను, కున్యిమను, మ్యాకెన్జీయను నిర్బంధకద్ధతికి న్యతిరేకులు గారు. ఆవద్దలి సంగీక రించువాడే యగుదురు. కాని వారినిర్వాచకులు కర్మకరుల గొప్ప సమావేశ మొక్కటి యూని ర్బంధకద్ధతి యవసరము గాదని తీర్మానించింది. ఆసమావేశము వారు తమప్రతినిధులు వారివారి యష్టము ననుసరించి యావిషయమున రాజ్యాంగ సభలో సమ్మతు లీయవచ్చునని యభిప్రాయపడి యున్నాడని ఏలినో హెండెర్సనును మరెవరైనా సహసభ్యులు ఇరవును రాజీనామాలును, హావు వా రై నారు. కర్మకరుల కక్షయన నిర్బంధశాస నము తీరస్కృతము కావలసివదని యుక్తమిందు లకు నేర్పాటులు జరుగుచున్న వనటయు నిజము. అట్టి యుక్తమమును గురించి అస్మిన్వత్తు మహా శయము కర్మకరుల ప్రతినిధులతో సంప్రతించి మాట్లాడుటకు నేర్పరచి యున్నాడు. ఈ గాయ బాటము మిగియువరకును హెండెర్సనును ఆదిగా గలవారు రాజీనామాను నిజమొకర్చ నవసరము లేదు. అందుచేతనే లోమ్మిడియవ తేదిని వారు రాజీనామా నిచ్చినట్లు వార్త వచ్చుటయు పది యవతేదిని వారు మంత్రిమండలిసభకుపోయి యుండునట్లు మరెయిక వార్తవచ్చుటయు సంభవించినది. వారి రాజీనామా లిప్పగించి నిజములుకాక యుండ నిప్పటి కొక్కసంప్రతి మాత్రమే రాజీనామానిచ్చి యుండుట సంభవించినది. ఇంత మాత్రముచేత ఇంగ్లండులో ప్రభుత్వాధికారులు మారుదు రని కాని నూతన నిర్వచనము జరుగు నని కాని ఎవరు చూచుట తగియుండ లేదు. ఆంగ్లజాతికి నూతన నిర్వచనమునగల కష్టపై ముఖ్య కేలియకపోలేదు. మనదేశమున నేమియు స్వాతంత్ర్యములులేని నగర పా నా సంఘనిర్వచనమునకే ప్రజలలో హౌదో శన కలుగుచుండును. ఆంగ్లసీమలోని సామ్రాజ్య రాజ్యాంగసభకు నిర్వచనము లవిన నులభముగా పోవుననియు! ఎందరు నిర్వాచకులు! ఎందరు సభ్యత్వాధ్యులు! ఎన్ని పక్షములు! ఎంత యాందోళన... రమారమి నాలుగొక్కటే ఏటలకుల జన సంఖ్యలో 7,765,717 ల నిర్వాచకులు గలరు. 670 గురు నిర్వచితులు కావలసియుండును. ఒక్కొక్క స్థానమునకు నిరుపచర చొప్పున చూచికొనినను రమారమి 1400 వందల అభ్యర్థు లుండగలరు. ఇందులో నైడర్లకు లున్నవి. ఉదా ర క కు లు మూడు—లిబరలులు, కర్మకరులు, జాతీయ నాదులు. తదితరములు రెండ—కాన్సిల్వేటరులు. యూనియనిస్టులు. అందులోను ఆ దేశమున నిర్వాచకుడవిన నేయధికారియో వచ్చి ఫలానాచానికి సమ్మతి నియ్యవలసిన దనిన తలయూచువాడుగా నుండడు. అభ్యర్థియు ఆతని పక్షమువారును ముఖ్య విషయములలో, నేటిదిన మనన రమగు నెడల నిర్బంధపైనికే సేవవిషయమున, తమ యభిప్రాయములను యుక్తముగా వివరించి యవస్థానములమీద నుపన్యాసము లిచ్చి ప్రకటించవలసి యుండును. కక్షల సమావేశములు కావలసి యుండును. వారివారి జాబితా లేర్పడవలసి

వచ్చును. తుదకు వైద జాబితాలు సిద్ధము కావలసి యుండును. ఎందరో తేజహోలు గుమాస్తాలు ఈ పనిలో నిమగ్నులు కావలసి యుండును. వీని కంటికినికర్మమేమి? దేశములో బుద్ధిను తుకగు ప్రతివాడును దృఢులను ఈసమస్య పైనికే త్రిప్పువలసి వచ్చును. నేడునిర్వాచకులలో ననేకులు యుద్ధరంగ మున నున్నారు. వారిసమ్మతులను తీసికొనుచును ఏర్పాటులు జరుగవలసి వచ్చును. అనగా వారి దృష్టియు చెవరకల పనులయే పర్కవసానము. ఇంతటి యల్లల్లలమును ఇప్పటి హాస్తితులలో కార్యపరులగు నాంగ్లేయులు కలిగింతురని ఏమాత్ర మును నమ్ముటకు వీలులేదు. కర్మకరపైనికే పద్ధతి కూడ దని తీర్మానించినకర్మకరుల సమావేశము వాతే నూతన నిర్వచనమును ప్రాప్తింప జేయుట నేరము కాకమానదని యభిప్రాయపడి యున్నాడు. ఒకవేళ నిర్బంధపైనికే సేవావిషయమున నిపుడు అంగీకృతమై యుండు పరిమిత శాసనము నను నింకను స్వస్థసంస్కారములు పరస్పరము సంప్రతినిధులకొనుటచేత జరిగినను జరుగవచ్చుచు గాన నూతన నిర్వచనము అవసరము కాజాలదు. నిర్బంధపైనికే సేవను మొదటి పర్యాయమునకు సంగీకరించిన వారిసంఖ్యయే ఎంతో ప్రబలముగా నున్న ననుట మాయభిప్రాయమునకు నిండుసహాయకారి. 40కి ఎక్కడ? 10కి ఎక్కడ? ఆంగ్ల జాతియొక్క కార్యవృత్తియు అస్మిన్వత్తు మహాశయ నిరాజనీతియు నీసందిగ్ధావస్థను నుత్పరితని తరింప గలవనటకు నందియుము పడవలసిన యవసరము మాకు కానరా లేదు.

రాజప్రతినిధిగారి బ్యాండుమేస్తరు

ఈ దేశమున యూరేషియను ఆసోసియేషను అనబడు విశాషియాలసంఘ మొకటి యున్నది. అందులో 8000 ల మంది సభ్యులున్నారు. వారియందనేతలు ప్రభువులకు వర్తకము, బ్యాంకకము, ప్రాంతస్థ (కాఫీ, తే తొటలవాగు) పరిశ్రామిక యజమానులు, వ్యాపారులు, పత్రికానిర్వాహకులు ఉన్నారు. వీరిందనుకూలమే ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి నొకమనవి పంపుకొని వారు. రాజప్రతినిధిగారి బ్యాండు మేస్తరు హోల్బూక్కును ఆహవాదము జర్మనదట! అందు కలగ నాతనిని తీసికేవలసివదని మొరవెట్టుకొనినాడు ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వత్రమిచ్చుచు ప్రభుత్వకృత్యులకు సంబంధించి ఇట్టి విషయములకు ప్రభుత్వమువారు యూరేషియను ఆసోసియేషనువారితో తర్కింప సిద్ధముగా లేరని తెలియజేసి వారు. ఆసంఘసభ్యులకు నెక్కడదని కోషమును జనించినది. వారు ఇట్టి ముచమును చూచుచు పని ప్రభుత్వత్రమిచ్చుచు తీసికొనాలదట! ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తాముతర్కించక పోయినయెడల నీవిషయము తింపుచునిరిపోవునని తెలప గూడదు! హోల్బూక్కురు గొప్పప్రభుత్వోద్యోగి కాడట! అదిబహుశా హౌడవపరిపాలన విగినదదట! ఇదియన్నియు మహానుమయముపత్రికయొక్క మాటలు. బ్యాండుమేస్తరు సంగతినిగురించిన విషయములు మాకు నిక్కడ కనపడుచు గావు. జడచును చురుకునునగు ప్రభుత్వత్రమలు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్థానికప్రభుత్వములవారు ప్రభుత్వ కాభాధికారులు ఆవిధికారులకింది యధికారులు అందరును ఎన్నియోపక్షితు ప్రతిదినమును నిచ్చుచునేయున్నారు. వీనినెప్పుడైనను మద్యముమొయిలపత్రిక సంస్కరింక నిది వరకు మద్యక్రమయినదా? 8000 సంఘమునకిట్టి ప్రభుత్వత్రములు ఆసభ్యులుమయి ముప్పదికోట్ల సంఘమునకు సమృత పోవునుమయి కావలయును కాబోయిన? ఇక యాందోళనకక్ష మాలించితము. సేవముకు తీర ప్రతికారవచ్చు ప్రోత్సహించిత మాత్రమునకు నీ సందిగ్ధ సమయమున నాం దోళన కావనరకొనరట యీ మూడువేల సంఘమువారు? ముప్పదికోట్ల సంఘమువారు ఎంతో కాలముగా వ్యాపకముగా తమకు సంఘముంచలసియుండు స్వాతంత్ర్యములను అని యిట్టి గాని ఆ గ్ల ప్రభుత్వమువారికి ప్రిజులను సోమ్యముగా తెలియపరచుటకుగాని తమలో తాము ఆలోచించుటకు గాని ప్రయత్నింపరాదట! ఏ సమాకామో ఏది వికారమో ఎల్లప్పుడును మన మేజునకే పోవుచువార మని చెప్పకొను పత్రికలు ఆలోచింపగలనా?

దేశీయ మహాసభా కార్యభారము.

దేశీయమహాసభ కార్యభారము మున్నదని ఇది వర కన్న పర్యాయములో మేము వ్రాసియున్నాము. ప్రతి సమావేశములోను నీ భార మంగీకరింప బడుచునే యున్నది. ప్రతి సమావేశాధ్యక్షుడును సంకల్పరమంతయు మనోరథే ను చెప్పుచునే నిచ్చుచున్నాడు. కడచిన సమావేశమునను నీ పాట యెప్పుటి వలెనే పాడబడియెను. కృపరిపాలన సమస్య నిచ్చుకొనునీ పాటను నొక్క విధముగా నూతన వికాసము తాత్కాలికముగా వైసను కలిగెను. ఆ నూతనవికాసమంతటి పోనే యంతరింపలేదనుటకు నొక నిదర్శనము కావించి యున్నది. పద్మ దొంగకాళి కామికాంగను ఉపసంఘమున సభ్యత్వమును రావు సాహెబు. డి. లక్ష్మీనారాయణ గారు దేశీయ మహాసభా కార్యక్రమ నిర్వహణమునకు గాను యా 1500 ల విరాళము నిచ్చియున్నారు. దేశీయమహాసభయొక్క పని జరుగుటకు నిట్టి భక్తియే కావలసి యున్నది. దేశీయ మహాసభాకాళి ప్రతిరాజధానిలోను నొకటి యున్నదనియు నది సంకల్పరమ పాటుచును బుచ్చేయవలసి యున్నదనియు తెలిసి కొని ప్రియము శ్రమింతుము ఈరీతిగా దృష్ట సహాయము సోమ్యము యెడల నిరాతంక కార్యక్రమమున నడిపించుట సాధ్యము కావచ్చును.

ఎమ్మెక్సర్ల నిర్ణయము.

మనకు యాద్యద్రవ్యమును కనబరచిపోయిన ఎమ్మెక్సర్లకు నావ మునింగివోటకుండి అందరినానుగ్రింకె ఎత్తబడి యున్నది. కొన్నిభిరంకులను చేజక్కియున్నది. అది ఆనావ మునింగిన ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనమును. అందు లో నొకభిరంగిని ఆనావయొక్క రావకునకు భాజనమైన మనగరమునకు బహుమానముగా నియ్యవలసివదని యనుభిప్రాయము కొందరకు జనించియున్నది. మనపోర్టుట్రువారు ఈ విషయము జాలోచించియున్నారు. ఈనెల 17 వ తేదీవరకు నగరపాలక సంఘమునా రాలోచింపవచ్చును. వారును వీరును మనది ర్తకసంఘములవారునడచి కోరినయెడల ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు వల్లె యింజనరులకు నందియనలేదు. ఆ చిన్నిపోకరివాగుకు కలిగిన క్షౌంధంకమును స్మరింప జేయుచి వ్వా మొక్కటి మనగరమునకు నుండుట ప్రజలకు నుత్సాహ కరము కాకమాను.

స్థానిక వార్తలు

సార్వభౌమిక శాసనసభ:— చెన్నపురి రాజధానిలోని మహాత్మాగీయుల పక్షమున, ఆనరలిలు నవాలు అసదరీఖాను బహద్దరుగారు సార్వభౌమిక శాసన సభలో సభ్యుడవడికి ప్రకటించెదడు.

ఇంటరమిడియేటుకురీటులు:— ఇంటరమిడియేటు పరీక్షాఫలము సౌకర్యమునగుంచి నెలలుగా రాలోచించిన తీర్మానమును గవర్నరులు వారికిరించిరి ఇది 1916 కనకతప్ప రమణా పోర్కంధమై 1918 సంకల్పకపు పరీక్షకు విద్యా ధృవనయ్యయింతు.

బాలను బహువిద్యా భక్తజనసమాజము:— ఈ సమాజపు వార్షికోత్సవము గాయపేటలో 21, 22, 23 తేదీలను సమాజ మందిరములో జరుగును. మూడుదినములలోను చాలమంది యాహునింతురు. మొదటి దినమున సభకు స్త్రీలను తప్ప ఇతరులను వాడయ్యదు.

జూనిసార్వభౌమిని విగ్రహము:— జూని సార్వభౌమిని విగ్రహ మొకటి ఇంగ్లండులోజ్జితయారుచేసి, చెన్నపురికి పంపుచున్నాడు. ఇది త్వరలోనే రానెయున్నది. దీనిని ప్లకరుజాడు, పోలీసు వైదముకు సమీపమున నున్న భాళిస్థలములో ప్రతిష్ఠించెదడు.

చెన్నపురి హిందూ సంఘ సంస్కారసంఘము:— ఈసంఘమువారి యాజమాన్యముకింది 18 వ తేదీ సాయంకాలము 5-30-మిమములకు, అందర్నకునుందిరములో, ఎన్. సోమసుందరము పిల్లగారు కర్ణాశ్రమభగ్యులు గురించి, యాహునించెదరు. ఆనరలిలు ఎన్. కె.స్వామి ఆచార్యుగారు, అధ్యక్షులను కుహించురు.

బరోపా మహా సంగ్రామము

ప్రాంతీయ తీవ్రయుద్ధము-జర్నలు లోడుట

గల్లిపోలీసుండి సేనలు వెడలుట-సామర్థ్యాతిశయము.

ఇంగ్లండు

జనరలు నిక్కిల్ గారంద్వోగమును మానుకొనుట
లండను, జనవరి 10.—దేహమున దివ్యస్థావలన జన
రలు నిక్కిల్ గారు తమ యుద్ధమును వదలి శ్వేతేతమునకు
వచ్చుచున్నారు. వీరు మెసపొటేమియాలో శతానిక ను
న్నార. ఇండియా ప్రెసిడెన్సీలోని వాయవ్యమున నున్న
సర్ సేన్సెట్ గారు వీరికి బయలుగ నియమించబడిరి అని
కామగ్నసభలో చాంబర్లెన్ గారు చెప్పిరి.

దేశాంగ మంత్రి.

హెర్బర్ట్ సామ్యూలు గారిని దేశాంగ మంత్రిగ నియ
మించిరి.

సైనికోద్యోగియాభివృద్ధి నిబంధనలు.

లండను జనవరి 10.—విరుప్త భారతీయ సైన్యములం
కు కష్టములుగను వారికిండి యుద్ధోగియగునన్న వా
రాయా యుద్ధోగములందు 9 ఏండ్లు పని చేసిన సేగాని
యుద్ధోగాభివృద్ధికి తగినంతదనము నిబంధన మిప్పుడు గూడ
జరుగుచున్నదా యని కామగ్నసభలో రెవెన్యూ గారు ప్ర
శ్నించిరి. ఈ నిబంధన ననుసరించి ఆంగ్ల సైన్యములోను పై
టోరియలు సైన్యమునందును పరిశ్రమచు దేశభావల నెరుం
గని యుద్ధోగియులకు తమకంటె నెక్కువకాల యుద్ధోగము
లో నున్న భారతీయ విరుప్త దేశీయుద్ధోగియులకంటె ముం
దుగ నుద్ధోగాభివృద్ధి కలుగుచున్నది అనియు వారు చెప్పిరి.

ఇందులకు చాంబర్లెన్ గారు రిట్లు జవాబు చెప్పిరి. యుద్ధ
మునకు కలిగిన యసాధారణస్థితిగలరులనుబట్టి కలిగిన భారత
వ్యయములకు తగిన ప్రతికృతి నాలాపించుట గురభసాధ్యము
కాదు. ఈ విషయమున ఇండియా గౌరవమువారు కొన్ని
సలహాలను జేసిరి. దీనిని యుద్ధోగిచ్చేవారును ఇండియాసంఘ
మువారును తేరి యాలాపించిరి. ఈవిచారణలన నేమి జేయ
నోయని గనిపెట్టి యున్నారు.

నిర్బంధ సైనిక సేనాచట్రము.

లండను జనవరి 11.—సైనిక సేనాచట్రమున త్వరితం
వలయునని 12 తేదీన కార్యకవాదయగు ఆండర్సన్ గారు రుప
పాడించుట. తిరుణు కట్టి దాడుడగు వీర్యవ్రుగారిని బలపరచుట.
ఈచట్ట విషయమున కొన్ని విషయము లాలాపించుకలసి
యున్నదనియు ఆలాపించుటకు తాముగూడ రావలసినదని
యు ఆస్కీర్తు గారు కార్యకవాదులకు ఆహ్వానముల నందిరి.
వీరియాహ్వానముల నంగీకరించిన యుద్ధోగియులను చూపు
రు. ఈలావుక కార్యకవాదులకు మంత్రియ తమ యుద్ధోగ
ములకు రాజీనామాల నిచ్చుటకు రిటిసిరి.

న్యూయింగ్ టుక్ యెన్నిక.

లండను జనవరి 1.—నెల్సు న్యూయింగ్ టుక్ యెన్ని
కలలో సీక్రెటరీ ట్రాక్టు ము తేలిక. లిబరలు గిల్బర్టు-2646
ప్రేమ:యూనియన్ ట్రైలెట్టు-787.

హిస్టరీ సక్రెయిన్ గు రాయ ప్రతినిధులుగా కోకను
మకంజె తెల్ గారు వెలిసిరి.

భారతీయ వైద్యశాలలు.

మరణము.

ఇంగ్లండులో పారసీకులు.

లండను జనవరి 10:-భారతీయ వైద్యశాల ఉధికారిగ
నున్న సర్ వాల్టరు లారెన్సు గారిట్లు వెల్లు చున్నారు.
ఇంగ్లండులో గాని ఫ్రాన్సులోగాని యెన్నోకోగులలోగాని
కొంచెము నింపాడిగా నున్న వారిలో గాని యెవరి మీదను
నేరము మోపబడి యుండలేదు.

లండను జనవరి 11:-గ్లౌక్ యోడ కంపెనీ యధ్య
క్షుడగు ఆల్లాక్ మార్ గ్రెగరు చనిపోయినది తెలుపబడింది

లండను జనవరి 10:-ఇంగ్లండులో నున్న పారసీకు
లందరును కాక్స్ ఫోక్ హోటలుకు సభ గూడి సర్ ఫిరోజీషా
మహతాగారి మరణమునకును బామాంజి పెటిట్ గారి మరణ
మునకును తమ విచారమును వెలుపుచు తీర్మానముల నామో
దించిరి. ఈ సభకు సర్ మాంచెస్టర్ భువనగిరి గారధ్యక్షులుగ
నండిరి.

సైనికో ద్యోగము.

లండను జనవరి 10:-తత్కాలమునకు మేజర్ జనరలు
పదవి యొసంగబడిన కర్నలు విగావ్ గారి స్థానే తత్కాలపు
మేజర్ జనరలు బ్రిటెంక్ కర్నలు ఆర్. హెచ్. బట్లెరుగారిని
సైనికోద్యోగియుల ఉపనాయకుగ నియమించినది గెజట్టు
నందు ప్రకటింపబడినది.

ప్రాస్తు

ప్రాస్తులోని యుద్ధము

లండను జనవరి 11:- పారిసు- సేనాముఖమునం
దంతలను ఫిరంగి ప్రియోగము చురుకుగ జరిగెను.
మూడు సర్వతముల మీద ఫిరంగులను తీవ్రముగ
బ్రయోగించి శత్రుకందకములను ధ్వంసముచేసిరిమి. చాంపె
నీస్ ప్రాంతియారు తీవ్రముగను పట్టుదలతోను శత్రువులవైబడి
పోరి యిదివరలో శత్రువులకు జక్కినసానముల నన్నింటిని
మరల వశపరచుకొనిరి. జర్మనీయులు విశేష సైనికులను మారతన
విధానముల నుపయోగించి యిప్పట్లు ప్రాముఖ్యములగు ఫలి
తములబడయించిరికాని తుదకు నిష్ఫలమయ్యెను. ఈయుద్ధ
మునందొకచో నొక్కపటాలమునకు పటాలమువైబడినది అని
ప్రకటింపబడినది.

ఫ్రాంపెనీలో యుద్ధము.

లండను జనవరి 10:- పారిసు - విషవాయువూరిత
ములకు బాంబులను విశేషముగ బ్రయోగించి జర్మనీయులు
ఫ్రాంపెనీలో వైబడి యుద్ధమునకు బలీయముగ నుపక్రమించిరి.
బట్టెడ్ జెప్పిల్ ప్రాంతమున వారు రాత్రిపూటకు పగటియం
దును 8 కిలోమీటర్ల వెడల్పున నాల్గుసార్లు వివిధమార్గముల
వచ్చి వైబడిరి. మనము ఫిరంగులబ్రయోగించి యెల్లెడల వారిని
చురుమాడి వారు వైబడకుండ నిరోధించిరిమి. మనకందకము
లందలి మొదటిపంక్తిలో రెండుస్థలములందుమాత్రమ శత్రువులు
క్షణికమున చొరగిరి. మనము ప్రతీకారములజేసి వారిని
వెడలగొట్టిరిమి. ప్రస్తుతమునందు పురోభాగకందకములలో
రెండు పురోభాగములు మాత్రమ వారి స్వాధీనముననున్నవి. అని
పుకటింపబడినది.

ఆంగ్ల ఫ్రెంచి వైమానికసభ.

లండను జనవరి 10.-సాంగ్రామిక వైమానిక విష
యమున ఆంగ్లేయులును ఫ్రెంచియారును నెలకొకసారి పారిసు
నందుగూడి యాలాపించుచున్నారగాదా? ఈసభలో మిత్రులం
దలివారిలో నితరులునుగలియుచున్నారు. దుస్యావారి వైమానిక
ప్రతినిధులు గొందరు వచ్చియున్నారు.

వైమానికోపద్రవము

లండను జనవరి 10:- ఈస్తురారకవద్ద విమానములో
నెగురుచుండ క్రిందబడి లేక గార్డ్ డ్యూతును వారంటుద్ధోగి
యగు ప్రేమరును చాతురైరి.

ఫిరంగి యుద్ధములు.

లండను జనవరి 10:- ఫాకెస్పార్ట్, జోయిగ్రానీరు;
నెంటు స్టోయి, యిప్రసు, నమికమున ఫిరంగి యుద్ధములు
జరిగెను. హేజ్ బ్రూకువద్దకునెంటురెల్లె నమికము
నను నెంటు ఓమరువద్దకు శత్రు వైమానికులు బాంబులుజేసిరి.
ఒకశ్రీ ఒకవిద్వమును చాతమయ్యెను.

ఆశ్చర్యియా

ఆశ్చర్యియావారు.

లండను జనవరి 10:- యెస్పెడ్ పాసు ఉధికారమున
వచ్చి ఆశ్చర్యియా భాగములోని జనలు సర్వయావారికి ప్లే
వాభావముచేయసిరి. యెస్పెడ్ పాసు సర్వయావారి తెగ్గుత
శరుపాయములగుర్చెను. అని రాబర్టు సెనీల్ ప్రభువుగారు
కామగ్నసభలో జెప్పిరి.

రుష్యా

జర్మనీయుల విఫల ప్రయత్నములు

లండను జనవరి 10:- వెట్స్ గాగ్రిడు-పశ్చిమరంగ
మునకాంతిగనుండెను గెలీషియాలోను జెర్మనీ విట్టునకుతూర్పు
నందుండుచును తీవ్రముగనుచురుకుగనుమీదబడి చాలమందిని
నురుమాడి కొన్ని ప్రదేశములను బట్టికొంటిమి. వీనినిమరల స్వా
ధీనము చేసికొనుటకు బ్రయత్నించుకొని నిష్ఫలములగుటచే
శత్రువులు మారకుండిరి. కాని మనభటులు మన మాత్రమించు
కొనినసానములను బలపరుపకుండజేయుటకై వారు ఫిరం
గుల బ్రయోగించియు కరగోళముల బ్రయోగించియు, బ్రయ
త్నించుచున్నారు. కాని యెల్లెడల నీ ప్రయత్నములు నిరర్థకము
లగుచున్నవి. ఇంతియకాక యుర్యుని యంతరితీర్చియుగలేవు అని
పుకటింపబడినది.

పోరాడకయె రెండుపటాలములు లోబడుట.

లండను జనవరి 10.- బుకోవిజాలో చురిరెండు
పైవ పటాలములు పోరాడకయె శత్రువులకు లొంగిపోయిన
వని వీసరు తెలిపెట్లుటప్రతీక వ్రాసెను.

సర్వియా

సర్వియావారు గెలుపొందుట.

కోను, జనవరి 10:-యెస్పాకవద్ద బల్గేరియావారి
నోడింది సర్వియావారి రాక్రిమించిన స్థానముల కందకముల
దృత్వకొని యున్నారని వెలుపబడినది.

బల్గేరియా

విమానములదాడి-సోఫియ.

లండను జనవరి 10 -కొన్ని విమానములు సోఫియా
నగరముపై బాంబుల విదడి ఆధికముగ నవ్వుతుకలిగించెనని
విశేషమునండి రింట్రివార్తములకును తెలియజచ్చినది.

జర్మని

ట్యూటనుల నిలువసేనలు.

లండను జనవరి 10.- నిలువసైన్యముల వదిలపరచుట
ట్యూటను ఫిరంగిదోడ్డుగులకు కష్టముగ నున్నది. ఇచ్చడు
జర్మనీ సేనలలో ప్రతిపక్షితునిండి కొక్కొకమరఫిరంగియున్న
ది. అని ఏథెస్సు, వెట్స్ గాగ్రిసు, కోనునగరమున నుండు
విలేఖకులు నెంటుల నూర్చుకుప్రతీకకు నూచించిరి.

జర్మనుల వరపరి తగ్గుట.

లండను జనవరి 11:-వరాను అధికారు లిటుల ప్రక
టింపిరి. జ్యూరికులోని బాంబులు ఆస్త్రియావారికి బాంకినో
ట్లకు 100 కో నెలకున 60 ప్రాంతులకుండు ఇచ్చుచునది.
వారు జర్మను రైల్వేబాండులమీద 100 కి 10 వంతునకచ్చు
పెచ్చుగా సామ్యుత్యమునది. జర్మను కరువుమీద 100 కి 5
వంతున ఆద్యాత్మ పుచ్చుకొనుటకు క్రీస్టియానియాలో
ని జర్మనులు ప్రశుత్నించి విఫలమైరి. నార్వే బాంకి వారు
జర్మనులతో వ్యాపారము పూర్తిగా మానిజేసిరి. హేగులో
జర్మను మార్కునకు 100 కి 38 వంతున ఆస్త్రియా కోగనకు
రు 100 కి 48 వంతునను ధరకగ్గిరి. మార్కునగా నొకపిల్లిం
గు; కోగనకు అనగా నొక ఫ్రాంకు.

జర్మనీలో కలవు.

లండను జనవరి 11:-ఆంగ్లేయుల నాకానిరోధమునకు
జర్మనీలో కొన్ని ముఖ్యముగు నాహారపదార్థములుగూడ కలవు
గా నున్నవని జర్మను లొప్పికొనిరిని వాషింగ్టనులో నున్న
మారిసులో అను విలేఖి మాన్సింగుసోస్తు పత్రికకు రంపివార్త
నంపెను. ఈ కాలకుమును ఆమెరికావారు చాల నాందోళన
భావముతో చూచుచున్నారు.

టర్కి

గల్లిపోలీని మిత్రమండలి విసుచుట.

లండను జనవరి 10.- కామగ్నసభలో ఆస్కీర్తు
గారిట్లు చెప్పిరి. హెల్లిను ఆ గ్రము నుండి మనసంబని
కులలో నొక్కరును న ప్రముఖుగాకుండ నీకలకు వచ్చి
నంతులకు నేను కృతజ్ఞుడను. మనముదిగవిడికచ్చిన ఫిరంగులలో
11 నకు 10 వంతులు ప్రాకరిలిపోయినవి. ఈఫిరంగు లికపై
బనికెరాకుండ ధ్వంసముచేసినచ్చిరి. తీసికొనవచ్చుటకు వీలు
గానట్లు సాధనసామగ్రియు నిలరయున్న మందుసామానును
తగులపెట్టబడినవి.

ఇట్టి కార్యమును నుజ్జా అభారమునందు మనవారు గావించిన కార్యమునంటి కార్యమును మరయుకటి నైతిక నావికచరిత్రలలో గానబడదు. ఇందులకై రెండుకాఖలలోనున్న యాద్యోగీయలెమి, భటులెమి, నేనానలెమి యందగున గర్వపడవచ్చును.

ఉద్యోగీయులకు గౌరవము.

గల్లిపోలీసుండి మన నైతికలను వెనుకకు దీసికొని వచ్చినందులకు ప్రజలను రాజుగాములు కృతజ్ఞత జాతరలని యున్నది. ఈ కార్యనిర్వహణము మనచరిత్రమునం దాచంద్రతారార్కముగనుండును. ఈ కార్యనిర్వహణము గావించిన మన్రో, రెవెల్, జెమిస్, బర్నెట్ మున్నగు నుద్యోగీయుల ప్రత్యేకముగ గౌరవింపవలయునని రాజుగారికి మనవిచేతురు.

గల్లిపోలీ దండయాత్ర

ఫ్రెంచివారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 10:—పారిసు-గల్లిపోలీసుండి నైతికలను విముఖులగుటకుగూర్చి యిట్లు ప్రకటించిరి. ఫ్రెంచివారు నాని కాఫిరంగులవారితోకూ మిగిలిన సామగ్రినంతయు దీసికొని వచ్చిరి. ఈఫిరంగులను ధ్వంసముచేసి వచ్చిరి. బ్రిటిషువారు 17 ఫిరంగులను విడిచి వచ్చితిమని ప్రకటించి యున్నారు. పరాసువారి ఫిరంగులు ఆరు అందులో తేరియన్నది. 9 తేది యాద్యమున నాల్గొంటలకు తురుష్కల ఫిరంగుల బ్రిటానింగుల నాగంభించిరి. అప్పటికి మననైతిక లోపల బ్రిటిషువారి యేయుండిరి. అని ప్రకటించబడెను.

మాంటిస్సిగ్రో

మాంటిస్సిగ్రోవారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 10:—పారిసు-లెవనాటికద్ద పోరాటములకు సంబంధముగ జరిగెను. ఇచ్చట కొన్ని స్థానముల నేక సార్లు ఇరువారులవారికిని తరచుయ్యెను. మనకు మనమే యా స్థానముల నాక్రమించితిమి. మనకు నష్టముకలిగెను. శత్రువులకు విశేష నష్టము కలిగెను. యెవెట్రగివో వైపున ఆస్తి యావారు తీరయిగ వైచిరి. కాని యెల్లెడలను వారిని మన కకు గొట్టితిమి. బోవీడి కటారాలా నున్న కోటలన్నిటినుండి యా యాధికారుల నన్నిటినండియు ఫిరంగులు షాప్ నెక్ మీద బ్రయోగింపబడెను. అని మాంటిస్సిగ్రోవారు ప్రకటించిరి.

ఫిల్లి

యుద్ధతంత్రవార్త.

డిల్లీ జనవరి 11:—10 వ తేదీన ఇండియా దండతనమునకిట్లు తంత్రవార్త వంపబడెను. -గల్లిపోలీసుండి నేనల మున్నగునన్ని పూర్తిగ రప్పించబడెను. నష్టము లెవ్వయిన కలుగలేదు. ఫిరంగులు వావిట్టలన్నియు గొనిరావడిచి. 17 ప్రాంతిఫిరంగులు ప్రేల్చివేయబడినవి. ఒక నైతికవస్తు మాత్రము గాయములు కలిగెను.

చార్టోరింగ్లవద్ద తమకు ప్రభుత్వమున శత్రులోడించెదనము, అనంతరము వారిలో తాము తలపడి స్థానములనుండి వెడలగొట్టి తిమనియు రమ్యములు తెలియపరచిరి. చార్టోరింగ్లను బట్టక తనని రెండు రోజులకు శత్రువులు యెత్తించి భగ్నుమనోరథులై అధిక నష్టముల కెందిరి. అపారమగు నేనానినామలతో తీరముగ తలపడి జర్మోనిట్లకు వాయవ్యమున ర మ్య వారి నుట్టిడి నాటంకపరచు శత్రు నే నల ద్య మిం చె ను కాని వీరి యాద్యములును పర్యవసానము కడుదుఃఖకరమున వరిమించెను. క్రిస్టియాని టుడిగట్టు మధ్యభాగమున వెక్కు ప్రజేకములనుండి దువ్యములు శత్రుసేనల తరిమివేసిరి.

లావెన్సికాలువద్ద నొకమందుగనిని ప్రేల్చితిమియు, మామూలురీతిని ఫిరంగిదళ యుద్ధము జరిగినదియు ఆంగ్లేయులు తెలియజేసిరి.

శత్రుస్థానముల నేకములవై ఫిరంగులు కాల్చబడినవని పరాసువారు తెలియపరచిరి. ఫిరంగులనుండి దట్టముగు నగ్నిని గురిపించి నార్తమున స్వీయకావరణమున విష్ ఫెక్సిను నిర్దుష్ట స్తీనులకు మధ్యమునందు పరాసుస్థానమువై శత్రువైస్యములు గనిసి పొల్చి స్తీను పర్యవసానమున తుల్యమునుండి నొకవిన్నగుట్టు నాక్రమించునొగిగెను. పర్యతాగ్రమునంబడిన తమ సేనల పరాసువారు రప్పించిరి.

(బ్రిటిషు యుద్ధనాక ఎడ్యుర్) అనునది ఒక మందుగనిక తగుల్చునని నమూనాన మునిగిపోయెను. నావికులు కాపాడబడిరి.

నల్ల సముద్రమున తమ బూర్బుడోలు గోదెను ప్రాన రును కలసికొనినవై రక్షణ నిమిత్తము నాకల పంక్తి మరుగుచోచ్చెను. గోదెను ప్రానరు బోస్ఫరసులోనికి పోయెనని వారు తెలియపరచిరి.

వృత్తాంతములు

ప్రీన్స్టోన్ వార్త:— వై మాత్యుంబంధ... హోం లో రయల్స్ హెడ్ కవిప్రేరిట్ ఒకబుడివాడు ఆరెస్టుచేయబడిరి.

పంజాబు విమానదళ :— 14-న చందా బాలితా మొత్తము ఆరలకుల నలువదితరుల రూపాయలు.

బొంబాయి యంత్రీకాలల సంఘమువారు... వీరు తాతా కంపెనీలోని ఎన్. డి. ఒకలత్వాలా గారిని ఆధ్వర్యునిగా నియోజించిరి.

మొయిబట్టి మరు:— గతనెల 13 వ తేదీన బొంబాయి నుండి బయలుదేరిన వైర అను మొయిబట్టి మరు 8 తేదీన లండను చేరినది. మార్గమున ఆపాయ మెద్దియు కలుగలేదు.

లక్ష్మీకాంత సమాజము:— జలదంకిలో లక్ష్మీకాంత సమాజమువారు జనవరి 1 తేదీన ఒక పుస్తకభాండాగారమును ఒక ధర్మవ్రతశాలయును స్థాపించిరి. ప్రథమసమావేశ మీసెల 7 తేదీన జరిగినది.

ప్రీన్స్టోన్ వార్త:—ఈతరు సింలా ఆరెయన్న తాలూకా లాహోరు ఏజెంటు. ఈతని మాత్యు కారకులగువారి ఆరెస్టు చేయుటకు పంపకరించినభోగట్టా తెలియజేసినవారికి వెయ్యిరూపాయలు బహుమాన మొసగబడును.

శ్రీరాజప్రతినిధిగారి మంజురమున వియ:—ఈనెల 11 వ తేదీన ఢిల్లీనగరమున శ్రీవారిమందిరమున వియ జరిగినది. చాలమంది ఆంగ్లేయప్రముఖులగు శ్రీయత పురుషులుగూడ నాహూతులైరి.

ఆవగనిస్థాన సమాచారము:—కీరబాధ మామూలు నతిక్రమించెను. అయిన గా రాజోగ్యవంతులైయున్నాడు. ఇది వరలోకంటె ఇండియా వాయవ్యసరిహద్దున కాంతిగనున్నది. గతనెలలో దోఘులగు కొందరు పొందినశిక్ష లీకాంటికి కారణమైనదని స్పష్టమగుచున్నది.

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీయరుల కొట్టుట:— ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీయరు పారిటుగారిని కొట్టినందులకు శకుచేయబడెను. ముద్దయిన దిగువకొట్టవారు విడుదలచేసిరి. ఆ కారణమున లిరువంతపురము హైకోర్టునకు ఆప్పీలు చేయబడెను. ఆప్పీలు నిన్నటిదినమున విచారణ జరిగినది. ఇంకను తీర్పుతెప్పలేదు.

రామమోహన ధర్మపుస్తక భాండాగారము:—రామ మోహన ధర్మపుస్తక భాండాగార మాతన భవనముయొక్క ప్రవేశమునోర్పురము ఈనెల 18 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు జరుపబడును. హైదరాబాద్ నైజాం కాసన సభ్యులైన సింగిరి నేకలరామారెడ్డి దేశముఖ గారు ఏరత్నముయమున ఆధ్యక్షురీ వహించుదురు.

గ్లెన్ గల నాకలో మంట లేదు:—ఈ నెల 11వతేదీ మధ్యాహ్నము నువనాగునుండి హింగుమనాక రంగునాకు వచ్చినది ఆనాకలోనివారిటులనుండి 40 గంటల నేపుగ్లెన్ గల నాక తగులబడినది. మంటలూపుపాధసముగల నాకాళియ మందలి నాకలు సహాయము చేసిననునాడ నాకలోనుండి సరకులకు తీయుటకు ఏజెంట్ రోయనది చాలనష్టము కలిగినది. ఆ నాకను మరాఠుమిత్తము సింగపూరుకు సంప్రది కేర్పాటు చేయబడినది.

హిందుత్వ ప్రకృతికాత్రు పరిశోధక మహాసభ:— ఈ సభ అక్కోనగరమున గురువారమునాడు ప్రారంభమగును. ఆరంభమున లెప్పి నెంటు గతర్మ గుగా రుపస్థానిండురు. ఉత్తరహిందూస్థాని సమభూములు. హిమాలయములలోటి వాని సంబంధము అమవిమము ఆధ్వర్యులగు సర్. యన్. సి. బుర్మగూ రుపస్థానిండురు. ముక్తవారమునాడు మొంబర్ర గతర్మ గుగారి తోటించున కలంకరిండురు. శనివారముతో సభ ఆంతరమగును.

గ్లెన్ నాకలోని అగ్ని తగ్గిమాదము:—ఈనాక గతవారమున విహంగునాకాక్రమమునందుడెను. అసమయమున నోడ లోనివస్తులుకొనెను. ఓడవైపుమారు వెయ్యిమందిహిందువులు. ఏ రధికతలతరుము కెంది, కొందరు సముద్రములోనికి దుమక యెత్తించిరి. కాని కొంటె నిప్పు ఆర్పితయ ప్రయత్నము లొసరింపబడెను. యత్నములు సఫలములయ్యెను. ఓడయందు జనానుండి విహంగునకు పంపబడిన సామగ్రి 20 కల శేక కలు నిండియుండెను. దీనిలో చాలభాగ ముడువజేర్చబడెను. ఓడగర్మమున నిప్పుతట్టినది. ఇందుకు కారణ మింకను తెలియరాలేదు. దర్మాత్రిజనుచున్నది.

ఫోర్టు సెంటుజారి గెజెటు

11-1-1916

కలక్టరులు

ఎర్నెస్టు మెంటు ఉద్దు వి. సి. ఎస్. గారు గోదావరి జిల్లాకు అసిస్టెంటు కలక్టరు మేజస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి. విలియం ఆస్వాల్టుయ్యసముద్ధి వి. ఎస్. గారు గంజాము జిల్లాకు అసిస్టెంటు కలక్టరు మేజస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

వెనీలు మెలియరు వాకెయరే జి. సి. ఎస్. గారు కడప జిల్లాలో సిగ్గవటును డిసిజనుకు గురుకలెక్టరు గా మంటు మేజస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

సెలవులు.

అడ్వకేటు జనరలు మా. ఎఫ్. హెచ్. ఎమ్. కార్పెటు దొరగారికి 26-2-16 వ తేదీ మొదలు 9 నెలలు భాయి లాసెలవు యయ్యుండినది.

చెన్నై జిల్లాకు రెండవరాజధాని మేజస్ట్రేటు మహమ్మదు బజులల్లాసా హెలు బహద్రుగారికి 17-1-1916 మొదలు 15 రోజులు ప్రెవిలేజ సెలవుయయ్యుండినది.

హైకోర్టు ఉద్యోగములు.

ఫస్టు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు కామ్యూలు ఖాశిఖానునే హెన్రీ ము. వి. ఏ. వి. ఎల్. గారు జి. ఎస్. వెలుగారు సెలవు నుండి వచ్చువరకును హైకోర్టు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగాను రెండవ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు కోయింబటూరు క్లెర్కుయ్యు మహదేవ అయ్యుగారు వి. ఏ. వి. ఎల్. ఫస్టు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగాను నియమింపబడిరి.

అడ్వకేటు జనరలు.

మా. ఎఫ్. హెచ్. ఎమ్. కార్పెటు గారి స్థానమున శే మెద్ది శ్రీవాసఅయ్యుగారు ఆర్యులు వి. ఏ. వి. ఎల్. హైకోర్టు వకీలుగాను చెన్నైలో అడ్వకేటు జనరలుగా నియమింపబడిరి.

మొదటితరగతి ప్రభుజ్జి తమరసాకం వరదరాజు నాయుడుగారు మదరాసు స్కూలుకాబాకోర్టులో మూడవ జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

వికాఖజట్టుయన పోలీసు మావర్నెంటుగారికి పెరసము అసిస్టెంటుగానున్న డిప్యూటీ మావర్నెంటు బండి శ్రీ రామయినాయుడుగారు వరసజట్టును నలుదివిజనుకు మారంబడి సరసజట్టును నలుదివిజనుగానున్న అసిస్టెంటుమావర్నెంటు సింగిరి ఎవ్వర్లు స్పీకేగారు వికాఖజట్టుయ గోదావరిజిల్లా లలో వ్యత్యేకపురం మామటకు నియమించబడిరి.

రెండవ తరగతి మేజస్ట్రేటు అధికారులు.

ఈదిగువవారికి అధికారమియ్యబడినది.

కర్నూలుజిల్లా ఆక్రమకుల డిప్యూటీ హాన్సీల్లాకు నలు మేజస్ట్రేటు అల్లూరు ముప్పారావుగారు.

నెల్లూరుజిల్లా ఉదయగిరిలో ఆక్టింగు తాలూకాధికార వ్రాతనమేకకాశ్రీ సాంబశివ కాశ్రీగారు.

వామ్మాలమును ఆంగ్లభాషలో వ్రాయు సాధికారులు.

ఈదిగువ యుద్యోగులకి యధికార మియ్యబడినది. కడపజిల్లా జమ్మల మడుగులో మొదట తరగతి మేజస్ట్రేటు కామారావు రాఘవేంద్రరావుగారు.

మూడవ తరగతి మేజస్ట్రేటు అధికారులు.

గోదావరి జిల్లా కలక్టరు గారి అసిస్టెంటు ఎర్నెస్టు మెంటువును గారు గంజాముజిల్లా కలక్టరుగారి అసిస్టెంటు విలియం ఓ. స్వాల్టుయ్యసముగారు.

వైములు మేజస్ట్రేటు.

ఈదిగువ వారికి అధికార మియ్యబడినది. గంటూరు జిల్లా నర్సారావు పేటలో సబ్బివీను నేంకలకృష్ణారావుగారు.

మంటూరుజిల్లా చిలకలూరు పేటలో నలుదివిజనాధి ఓంబలవేలి సచేత్యుకు కృష్ణస్వామి కాశ్రీగారు.

చెన్నైలో హైకోర్టుజడ్జీలు.

ఆయా తేదీలనుండి ఈదిగువ వార్యులబడినవారు చెన్నైలో హైకోర్టుజడ్జీలుగా నియమింపబడిరి.

1-23-1-1916 వ తేదీనుండి మా. న్యాయమూర్తి జి. హెచ్. కార్పెటు బారిష్టరుగారు

2-1-1-1916 వ తేదీనుండి మా. న్యాయమూర్తి సి. ఎఫ్. నేపీయరు బారిష్టరుగారు

3-1-1-16 వ తేదీనుండి మా. న్యాయమూర్తి సి. డి. టుమారస్వామి కాశ్రీగారు

4-1-1-16 వ తేదీనుండి మా. న్యాయమూర్తి కే. కిరీ వాసయ్యుగారు ఆర్యులు.

THE GREAT WAR.

Callipoli Evacuation: A Great Military Feat.

STUBBORN FIGHTING IN FRANCE: GERMAN FAILURE.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The Withdrawal From Gallipoli.

The Premier's Tribute in the House of Commons.

LONDON, January 11.

In the House of Commons Mr. Asquith expressed extreme gratification at the retirement from Cape Helles without the loss of a single life. Ten out of the eleven guns abandoned were worn out, fifteen pounders. They were rendered unfit for further service. All stores and reserve ammunition which could not be removed were burnt. "These operations combined with those at Sulva are without parallel in military and naval history, and they are an achievement of which the Commander, Officers and men of both services may well be praised. The retirement from Gallipoli deserves and will receive the profound gratitude of the King and country and will take an imperishable place in our national history. His Majesty will be advised that General Monro, Admiral De Roebeck, Rear-Admiral Wemyss, General Birdwood, General Davies and other officers should receive special recognition."

Withdrawal from Gallipoli.

Great French Feat.

LONDON, January 11.

PARIS.—A Communique referring to the withdrawal from Gallipoli says:—All the French material was removed except six Naval guns, which were destroyed. These were included in the seven mentioned in the British communique. The Turks only started firing at four in the morning of the ninth when the embarkation was completed.

THE COMPULSION BILL.

Labour Member to Move Rejection.

Conference with Mr. Asquith.

LONDON, January 11.

The Labour Member Mr. Anderson will move the rejection of the Military Service Bill on the 12th instant while the Liberal Mr. Lees Smith will second the rejection. On the other hand it is officially announced that the Labour Party has accepted the invitation of Mr. Asquith to discuss with him certain aspects of the Bill on the 11th, meanwhile the resignations of the Labour Ministers are in abeyance.

Promotion of Military Officers.

Question and Answer.

LONDON, January 11.

In the House of Commons Mr. Nevill asked whether the rule that Subalterns and captains in Egyptian and Indian armies must serve for nine years in those ranks before being eligible for promotion was still being enforced with the result that Junior Officers of the British regular and Territorial armies many of whom were ignorant of native languages were being promoted over the heads of the Indian and Egyptian Officers who were their seniors and were familiar with the native languages.

Mr. Chamberlain replied that an appropriate remedy for the disparity resulting from the exceptional conditions of war was not easy to devise. Suggestions made by the Government of India had been examined by a Committee of the War Office and the India Office and he awaited their recommendations.

A New Deputy Chief of General Staff.

LONDON, January 11.

Brevet Colonel, Temporary Major-General R. H. Butler has been gazetted Deputy Chief of General Staff in succession to Colonel Temporary Major-General Whigham.

A Prince Obtains Promotion.

LONDON, January 11.

Prince Alexander of Teck has been promoted to the rank of Brigadier-General.

Indian Patients in England and France.

Conduct Satisfactory.

LONDON, January 11.

Sir Walter Lawrence, Commissioner for Indian hospitals reports that no serious charge has been brought against any patient or convalescent in England or France.

Albanians Sympathetic to Servians.

LONDON, January 11.

In the House of Commons Lord Robert Cecil stated that Albanians in the territory under Essad Pasha had been friendly to Servians and that Essad Pasha had rendered them valuable assistance.

French Artillery Activity.

LONDON, January 11.

Report from Sir Douglas Haig says there was artillery activity to-day near Fauquissart, Bois Grenier Saint, Glou and near Ypres. Hostile aircraft dropped bombs near St. Razele at Hazebrouck and St. Omer killing a child and a woman.

Parsis in England.

Meet to Express Condolence.

LONDON, January 11.

Sir Mancharjee Bhowagjee presided at a meeting of the members of the Parsi Community in England at Caxton Hall at which resolutions expressing regret at the deaths of Sir Pherozshah Mehta and Mr. Bomanji Petit were passed.

Aviator's Killed.

LONDON, January 11.

Lieutenant Gordon Duke and Warrant Officer Fraser fell and were killed while flying at Eastbourne.

Two Bye-Elections.

LONDON, January 11.

The following is the result of the Election in West Newton:—

Mr. Gilbert (Liberal)	2646 votes
Mr. Terratt (Trade Unionist)	787 "

[In the last Election Captain C. Norton, the Liberal candidate, was returned by 4,038 votes, against 3,498 recorded for Mr. W. Brookes, the Unionist candidate. The registered electors in 1914 numbered 9,502.]

St. George's, Hanover Square.

Mr. Mackenzie Bell (L) has withdrawn his candidature in St. George's, Hanover Square.

(In the 1910 Election he obtained 1,183 votes, compared with 4,398 obtained by the Rt. Hon. A. Lyttelton (U) while on the death of the latter in 1913, Sir A. Henderson (U) was returned unopposed.)

A New M. P. Elected.

LONDON, January 11.

Sir George Reid retiring High Commissioner for Australia has been elected unopposed for St. George's Hanover Square in place of Sir Alexander Henderson who has been created a peer.

The Command in Mesopotamia.

Relinquished by General Nixon.

LONDON, January 11.

Speaking in the House of Commons, Mr. Chamberlain announced that General Nixon, owing to ill-health, had relinquished the command in Mesopotamia and was returning home. His successor would be Sir Percy Lake, Chief of the General Staff in India.

The Home Secretary

LONDON, January 11.

Sir Herbert Samuel has been appointed Home Secretary.

Obituary.

LONDON, January 11. The death of Allan McGregor, Chairman of Glen Line is announced.

France.

German Attacks with 3 Divisions Repulsed

LONDON, January 11.

PARIS. This afternoon's communique says. Fresh intelligence from Champagne confirms the news that our artillery trench defence and counter-attacks rendered completely abortive an important enemy attack with at least three divisions. Our counter-attacks and grenade fighting last night have driven Germans from the observation posts which they had been holding except for a small rectangle where they are holding out with difficulty. Our fire particularly that of artillery inflicted very heavy losses on Germans.

Far-Reaching German Operations.

Ending in Complete Failure

LONDON, January 11.

PARIS.—A communique says:—Artillery activity was general on the entire front. There was a violent bombardment on the heights of the Meuse, where the enemy trenches were wrecked. Stubborn and continued engagements in Champagne enabled the French to re-occupy nearly all the lost ground. The German operations, both as regards numbers and means employed, were of a far reaching character and intended to produce important results, which ended in complete failure. An entire brigade was hurled at a single point on a large front.

German Offensive Checked.

Enemy Decimated by French Fire.

LONDON, January 11.

PARIS.—A communique says:—The Germans developed in Champagne an attack under cover of a violent bombardment of poison gas shells. They attempted four concentric actions during day and night on a front of eight kilometres in the region of Butted Jeanel. Our fire everywhere decimated the enemy and checked his offensive. The enemy only gained a momentary footing at two points in our first line. A vigorous counter-attack drove him out, and he now occupies only two small points in the advanced trenches.

TELEGRAMS.

MILITARY AVIATION.

An Allied Conference.

LONDON, January 11.

PARIS.—The monthly Anglo-French Conference on Military Aviation is developing into an allied conference. A Russian aviation mission has already arrived.

Russia.

Enemy Disorganised and Inactive.

LONDON, January 11.

PETER GRAD.—A communique says.—On the west front calm prevailed. In Galicia and eastward of Czernowitz the enemy, suffering from the heavy losses inflicted by our rapid and violent offensive and disorganised by desperate but barren efforts to recapture lost positions, is completely inactive beyond feeble and everywhere unsuccessful attempts to hinder, by artillery and hand grenades, our troops from consolidating our gains.

Bulgaria.

Bulgarian Defeat by Serbians.

LONDON, January 11.

ROME.—It is announced that the Serbians have defeated the Bulgarians at El Bassen and entrenched themselves in the captured positions.

An Air Raid on Sofia.

Causing Damage and Panic.

LAHORE, January 11.

LONDON, January 10th.—An Exchange Company's telegram from Athens states that a flotilla of aeroplanes bombed Sofia and caused damage and panic.—"O. and M. Gazette's" cable.

Austria.

Surrender Without Fighting.

Of Czech Regiments in Bukovina

LAHORE, January 11.

LONDON, January 11th.—The "Wiener Tageblatt" states that two more Czech regiments surrendered without fighting in Bukovina.—"O. and M. Gazette's" cable.

Montenegro.

Fighting in Montenegro.

Austrian Offensive Desperately Opposed.

LONDON, January 11.

The Montenegrin communique says that extremely violent fighting has occurred at Lepenatz, positions being captured and lost several times. Finally we remained masters of the ground. Our losses were appreciable the enemy's considerable. Violent Austrian attacks in the direction of Epekrugovo were everywhere repulsed. There was a violent bombardment of Lovcan all forts and mobile batteries in Bocchi Di Cattaro and as well as cruisers participated.

Germany.

Teuton Artillerymen.

Difficulty in Maintaining Reserves.

LAHORE, January 11.

LONDON, January 10th.—The "Central News" correspondents at Petrograd, Athens and Rome indicate that the Teuton artillery commands find increasing difficulty in maintaining reserves of men. The German army now has one machine gun for every ten men.—"O. and M. Gazette's" cable.

Slump in German and Austrian Credit.

LONDON, January 11.

A French official wireless message states that the slump in the German and Austrian credit is further accentuated. Zurich banks are declining Austrian bank notes at the official rate of sixty francs per hundred kronas and are refusing to advance more than ten per cent on German railway securities. The Germans at Christiania are vainly endeavouring to obtain an advance of fifty per cent on the German stock.

"This desperate attempt to obtain credit in neutral countries" the official wireless message adds "is failing completely the Norwegian banks refusing any transactions whatever."

At Hague the German mark equivalent of the English shilling has depreciated 33 per cent while the Austrian kronen roughly equivalent in peace time of the French Franc has depreciated as much as 48 per cent. (A Statesman cable.)

German Foodstuffs.

Mr. Maurice Low, Washington correspondent of the "Morning Post" telegraphs that the Germans admit that they are in desperate need of certain foodstuffs in consequence of the British blockade. The American opinion he says, inclines to regard the German food question in a very serious light (Statesman's cable).

The Fire on The S. S. "Glenogle."

RANGOON, January 11.

The meagre details received now of the fire on the "Glenogle" while in Penang harbour last week show that one thousand coolies on board at the time were much excited and some tried to jump overboard. Assistance was prompt from the lighters brought alongside the steamer. She had cargo from Amoy of 20,000 packages of Chinese goods for Penang, most of which were discharged. The cause of the fire, which started in the hold No 2, is still unknown. Investigation is proceeding.

The Fire on the "Glenogle."

RANGOON, January 12.

The Steamer "Hing Moh" arrived here yesterday afternoon from Penang bringing the news of the fire on the Glenogle having lasted for forty hours. In spite of the assistance given by fireboats in the harbour it was impossible to shift the cargo. Considerable damage was done to the Bridge. Attempts were made to tow the "Glenogle" off the back and to send her to Singapore for necessary repairs.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 11.

The following telegram, dated the 10th instant, has been received by the Viceroy from the Secretary of State for India :

Complete evacuation of Gallipoli has been successfully carried out. All guns and howitzers got away excepting 17 worn-out gunblowups. Only one man was wounded.

The Russians report that the enemy repulsed the Russians from Chortorysk, but were themselves afterwards dislodged, and a fresh enemy attempt to capture Chortorysk was repulsed twice with heavy loss. The enemy tried to stop the Russian offensive north-east of Czernowitz by means of desperate counter-attacks with large forces, but was repulsed with enormous losses. The Russians finally drove the enemy from the eastern bank of the Middle Dniester at some places.

The British report exploding a mine near La Bassée Canal and usual artillery activity.

The French report effective bombardment of the enemy works at several points. The enemy after violent bombardment attacked the French positions between Aemfelsen and Nirtzein on Hartmannsweilerkopf and succeeded in capturing a little hill north of the summit of Hiltzein. The French withdrew their troops occupying the summit.

The British battleship "King Edward VII" struck a mine and sank. The crew were saved.

The Russians report that in the Black Sea their torpedo boats encountered the cruiser "Goeben" and withdrew to the protection of the snipe line. The "Goeben" withdrew to the Bosphorus.

Paper Currency Act.

DELHI, January 11.

A Press "communique" states:—The Government of India are issuing an ordinance temporarily amending the Indian Paper Currency Act with a view (A) to avoiding any increase in the circumstances explained below in the amount of gold at present earmarked or set aside in the paper currency reserve in London and (B) to removing certain difficulties in giving effect to the objects with which the Act No. 5 of 1915 was passed last March. This act, it will be remembered, authorised an increase of the investment of the paper currency reserve from 14 crores to Rs. 20 crores during the duration of the war and for six months thereafter. As is generally known, when the Secretary of State, in order to keep a brisk trade demand sells bills in excess of his own requirements or the convenience of the Government of India, he can fall back in normal conditions upon the alternative of selling his bills against the paper currency reserve instead of against the Government of India treasury balance. The payments made to him for bills in London are then credited to the paper currency reserve in gold and the bills are paid from the same reserve in India. This procedure however involves the gold so credited to the reserve in London being specially earmarked and set aside in the Bank of England. Such earmarking of gold is not desirable in the financial situation at home created by the war and it is of course still more undesirable that gold should be exported from England to India as would happen in normal circumstances were the Secretary of State to refrain from issuing the Council bills for the convenience of trade. It is desired therefore instead of crediting gold realised from such council drawings to the paper currency reserve in London to place in the reserve short term and readily realisable securities such as British treasury bills, the gold which would otherwise be locked up being thus realised. The proposed Ordinance effects this by taking power to increase the sterling investment of the paper currency reserve which already stands at the present legal maximum of Rs. 4 crores (£223 million) to a maximum of Rs. 10 crores of £625 million. Thus the combined effect of this portion of the ordinance and of the temporary Act passed last year is to raise the total permissible investment from Rs. 14 crores as was recommended by the Royal Commission on Indian Currency and Finance, and to allow the new investment to be made in rupee or sterling securities as may be most convenient. When the Act 5 of 1915 already referred to was passed it was explained in the statement of objects and reasons and also in the speech of the Hon'ble Finance Member introducing the bill that the object of taking power to increase the investment was to put the Government of India in a position to assist the Presidency Banks and trade by loans in connection with the cotton crisis or in other similar emergencies which might occur during the war and also to enable the Government of India to supplement their own resources should that at any time be necessary from the funds thus realised from the currency reserve. The intention was following the procedure adopted on a similar occasion in 1896 to effect such investment whenever the necessity arose by creating additional rupee debt and handing it over to the paper currency reserve from which funds to the value of the debt thus created could then be withdrawn and utilised for the purposes mentioned in the temporary act. The necessity for using currency reserve funds in this way has not yet arisen and is not immediately anticipated, but it is essential in the conditions created by the war that the Government of India should be able to resort to this procedure without delay in the event of necessity arising. The Paper Currency Act of 1910 does not however specifically contemplate the creation as distinguished from the purchase of debt for the purchase of the currency reserve investment and as an ordinance has to be issued for the first of the purposes mentioned in this communication it is thought desirable to take the opportunity of making the temporary act of 1915 to take its intended effect. The ordinance as such has effect for six months only, but its operations will probably be extended by legislation in the coming session of the Legislative Council so as to give the changes now

TELEGRAMS.

made the same currency as the temporary act of 1915 already mentioned before the period of the war and for six months thereafter. On the restoration in normal conditions the whole question of paper currency administration will come under review in connection with the recommendations of the Royal Commission on Indian Currency and Finance. It may be added finally that should occasion arise for making use of the powers here referred to any debt formerly created for the purposes of increasing the paper currency reserve investment will as in 1896 be debt of the official year in which the transaction is effected.

A Gazette of India Extraordinary publishes an ordinance to amend temporarily the Indian Paper Currency Act of 1910:—Whereas an emergency has arisen which renders it necessary further to amend temporarily the Indian Paper Currency Act of 1910 now therefore in exercise of the power conferred by section 72 of the Government of India Act 1915 the Governor-General is pleased to make and promulgate the following ordinance:—No. 1 of 1916.

1. This Ordinance may be called the Indian Paper Currency (Amendment) Ordinance 1916.

2. Section 22 of the Indian Paper Currency Act 1910 (hereinafter called the said act) shall be construed as if for the words "Forty millions" in the provision to that section the words "one hundred millions" were substituted.

3. Notwithstanding anything to the contrary in the said Act any securities created by the Government of India and issued to the Head Commissioner of Paper Currency shall for the purposes of the said Act be deemed to be securities purchased by the Governor-General in Council and the market price on the day such securities are issued to the Head Commissioner of Paper Currency of similar of securities shall be deemed to be the price at which the securities so created were purchased and all references to the securities so purchased wherever occurring in the said act, shall be deemed also to refer to the securities so created and all references to sums expended in such purchases or to prices paid therefore shall be deemed in the case of securities so created to refer to such market price and the said act shall be construed accordingly.

In continuation of the press communique dated the 29th October 1915 issued in the Department of Commerce and Industry it is notified for general information that the Government of India have decided to prohibit with effect from the 15th February 1916 the importation of unset diamonds into British India from the United Kingdom Local Governments and administrations will however be authorised to issue licences freely for the importation of diamonds from the United Kingdom on the conditions that the diamonds are imported only through the registered parcel post and are dispatched to India under the seal of the Diamonds Committee appointed by the Government. Persons and firms who wish to import diamonds from the United Kingdom on or after the said date should apply for a licence to the local government of administration within whose jurisdiction they reside or carry on business.

A Dinner At Viceregal Lodge.

DELHI, January 11.

There will be a dinner at Viceregal Lodge this evening. Amongst those invited are Sir Reginald Craddock, Lady and Miss Craddock, Countess of Suffolk, Mr. J. R. Brunyate, Sir Edward MacLagan and Lady MacLagan, Colonel B. W. Marlow, Mr. C. L. Dundas, Mrs. Dundas, and Miss Stevens, Mr. M. S. Gubbay, Lieutenant-Colonel C. W. G. Richardson and Mrs. Richardson, Major C. H. Bradon and Mrs. Beadon, Mr. E. Burton, the Viscount Folkestone and Mr. Lubbock. The House party includes Lord Chelmsford.

United Provinces.

A Defamation Case.

Suits for Damages by Municipal Engineer.

ALLAHABAD, January 11.

At the Allahabad High Court the Chief Justice and Mr. Justice Tudball decided a transfer application on behalf of Mr. Marchant, retired Medical Officer of Mussoorie. The application arose out of three suits for damages for defamation brought by Mr. M. Bell, Electrical Engineer, Mussoorie and Dehra Municipality against Mr. Marchant, President of the Mussoorie Rate-payers Association, in the Court of the Subordinate Judge of Mussoorie. In the first of these suits Mr. Bell sought to recover damages from Mr. Marchant for having made certain alleged defamatory statements at a meeting of the Municipal Board and also for having written a communication to the district authorities to the same effect. In the second suit the damage was claimed on account of Mr. Marchant's having addressed a certain letter to a local paper called "Cosmopolitan" in Dehra, Mussoorie. The third suit was in respect of a certain defamatory communication in the "Dehra and Mussoorie Advertiser."

Mr. Marchant prayed that the cases against him might be heard by the High Court, as he said there was little likelihood of his getting justice in the Court of the Subordinate Judge. In the alternative he prayed that the case might be transferred to the District Judge of Saharanpur. The affidavit which accompanied the application mentioned that the Municipal Board had allowed the Electrical Engineer to occupy the Municipal Hall as a private residence and had been spending Municipal funds on alterations. Mr. Marchant pleaded justification and privilege for making the defamatory statements, and said, to support those pleas, that it would be necessary to expose the doings of the members of the Mussoorie Municipal Board. The affidavit also set out that the Subordinate Judge rejected Mr. Marchant's application for an open commission to England to examine Mr. C. Fisher, Electrical Engineer. The Subordinate Judge allowed the papers of the Rate-payers Association, of which Mr. Marchant was the President, to be ransacked by the opposite party before the day of hearing, and they were detained in the Court and Mr. Marchant could not prepare his defence.

Mr. Bell also put in an affidavit in which he said that there could not be any local bias and prejudice against Mr. Marchant in the mind of the Subj

TELEGRAMS.

ordinate Judge, who had no connection with the Municipal administration of the district.

Their Lordships rejected the transfer application.

The Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 11.

The principal witness examined to-day in the Benares conspiracy case were Mr. C. W. Sand, Assistant to D. L. of United Provinces in charge of political work, and Major S. G. Hume, commanding the 7th Rajputa. The latter said that in the early part of 1915 until April it was easy for any outsider to get into the barracks, as building work was going on. He himself had seen several Bengalis there and had turned out over fifty of them. Mr. Sand produced various documents exhibited in the case. Other formal evidence was recorded and the case adjourned until to-morrow, when the prosecution expect to close their case.

The Hindu University.

BENARES, January 11.

The big amphitheatre in which the ceremony of the laying of the foundation stones of the Benares Hindu University will take place is now nearly complete. It has been built in the form of an ellipse to accommodate six thousand visitors. On each side of the seat of H. E. the Viceroy there will be 15 chairs to seat the ruling Chiefs, Governors and Lieutenant-Governors.

Indian Science Congress.

LUCKNOW, January 11.

At the Indian Science Congress which commences here on Thursday, the Lieutenant-Governor will deliver the opening address. The Presidential address by Sir S. C. Bunnard will be "On the plains of northern India and their relationship to the Himalaya Mountain." On Friday the Members will attend a garden party by the Lieutenant-Governor. The Congress disperses on Saturday.

Lecture By General May.

LUCKNOW, January 11.

Lecturing to an Indian audience on the War, General May said that Germany was sitting on the frontier, but the Allies had now a more powerful army and had the upper hand. Turning to the East Germany had marched through Poland and had occupied many towns, but had not destroyed a single Russian army, which was intact still and was led by the Czar. It had recaptured Czernovets and had been taking the offensive in Rumania and in the north the Russian army was full of go and sting. The Italian army was stronger than the Austrian but had not been able to defeat them on account of the difficult mountain warfare they were engaged in. The Serbian army was not defeated. There were 200,000 Serbians with the Montenegrin Army. The French and the Allies over the Mediterranean and Adriatic were supplying them and feeding them. Germany, in spite of her many so-called triumphs, finds her strength disseminated over half of Europe. The situation was full of hope. There were other things that would win the war besides the military situation. That was why the Germans committed atrocities. They wanted the English, Italian, and other people to say that they could not stand those inhumanities and thus be inclined to end the war. Germany had the idea that the subjects of the British Empire were discontented, but she had been disillusioned. Any Indian whose opinion was worth having would never wish to be a subject of the German Kaiser. He knew that his own King-Emperor's one wish was to see his people happy. The German Empire relied on force, on its number of guns and on its military resources. The British Empire struck its roots deep all over the world. This war was certain to, and must end in one way. He said that war was a matter of business, and just as competition between two great commercial houses, was business, so when it became a long drawn struggle war was a matter of business. To keep more men in the field, to feed and arm them were matters of business in order that the war may be kept going. The country that had most men, most armaments and most money must win, leaving aside all considerations such as patriotism, our righteous cause and the help of Providence. He said emphatically for more prosaic reasons that Britain must win. German credit was going down hand over fist. English credit was much where it was. The end would come, and far sooner than many expected.

Calcutta.

An Interesting Suit.

To Recover Value of Parcels Shipped.

CALCUTTA, January 11.

At the High Court to-day, Mr. Justice Fletcher delivered an important judgment in which the commercial community is interested, in a suit brought by Harisingh Nehalchand against Messrs. Shaw Wallace and Co. to recover the value of two parcels of jute consisting of 250 to 500 bales shipped at Calcutta for carriage to Hamburg on the German vessel "Raffenfels." The goods were insured against war risks by the plaintiffs with the defendants and were loaded on board the "Raffenfels" between the 29th and 31st July 1914. The "Raffenfels" left Calcutta on the 2nd August and on the 4th August war was declared by the King-Emperor against Germany. On the 8th August the "Espingie" captured the "Raffenfels" on the high seas. She was taken to Colombo and the Prize Court there condemned the ship and her cargo on the 14th September. Under orders of the Government the "Raffenfels" after condemnation, proceeded to Calcutta for the adjudication of her cargo by the Calcutta Prize Court, and the Court directed the release of the jute in question. A receiver was appointed who sold the jute for 21,631, while the plaintiffs, on the 13th July 1914, sold it to Messrs. Donald Campbell and Company of London, delivery in Hamburg at £7-5-0. The plaintiffs now claimed Rs. 57,945 as the price of jute and Rs. 330 as cost of the Prize Court proceedings.

The first point considered by His Lordship was whether the contract in this case applies to the seizure or capture by the British Government. The defendant's say that, in so far as the contract purports to indemnify the plaintiffs against loss or seizure by the British

Government, it is void as being against public policy. The Court held that the contract in the present circumstances of the case applied to the capture by the British Government. His Lordship also held that there was a constructive total loss whether the Marine Insurance Act of 1906 (English Act) applied or not. His Lordship decreed the suit in favour of the plaintiff with costs.

Turkish Prisoners Taken to Calcutta.

CALCUTTA, January 11.
Ninety seven Turkish prisoners from Mesopotamia, including two officers were brought to Calcutta, by the Madras Mail yesterday and conveyed to Fort William.

Bombay.

Constitution of the Press Association of India.

ARTICLES OF CONSTITUTION.

As Approved and Passed at the Council Meeting
Held on the 21st December 1915.

BOMBAY, January 12.

1. NAME.—The Association shall be known as the Press Association of India.

2. OBJECTS.—Its Object shall be to protect the Press of the country by all lawful means from arbitrary laws and their administration from all attempts of the Legislature to encroach on its liberty or of the executive authorities to interfere with the free exercise of their calling by journalists and Press Proprietors, and for all other purposes of mutual help and protection which may be deemed advisable from time to time.

3. MEMBERSHIP.—Any proprietor or firm of company owning or any editor of any registered newspaper, magazine, review or other public periodical or any proprietor or duly authorised manager or keeper of a press in British India shall be eligible for membership and shall be admitted to membership on the recommendation of the Committee of the Province in which the paper or periodical is published or the press situated as the case may be.

4. SUBSCRIPTION.—Members shall pay a minimum subscription of Rs. 10 annually; the same to be paid on application for membership and to be thenceforward payable on January the first of each year. Failure to pay such subscription within three months of the date on which the same falls due shall disqualify the defaulting member from further membership and his name shall, without further notice, be struck off the roll of members.

5. COUNCIL OF THE ASSOCIATION: The affairs of the Association shall be managed by a Council which shall consist of not more than six members from each province of British India, who shall have power to appoint a President, a Vice-President, an Honorary Secretary and an Hon. Treasurer and such other officers as may be deemed necessary; such officers to be drawn from their own number or from outside the Council as they may think fit, but always providing that nobody shall hold any office in the Association who is not a subscribing member of the Association. The Council shall in the first instance, consist of the members appointed to the Committee chosen at the Conference for the formation of the Association on the 30th December 1915 at Bombay, who shall continue to hold office until a new Council shall be elected by a general meeting of the members of the Association, to be held at such time and place as the Council may decide; and, thenceforth, the Council shall always hold office for 12 months only, and a new Council shall be elected by the general meeting of members every year.

6. ANNUAL MEETING OF THE ASSOCIATION:—An annual general meeting of the members of the Association shall be held in such place and at such time as the Council of the Association shall decide, as to which at least two weeks notice shall be given to the members by the Honorary Secretary. It shall be within the power of the Council to call at any time that it thinks fit, and emergency meeting of the Association, providing that at least one month's notice of such meeting is sent to all members of the Association by the Honorary Secretary. It shall be also within the power of any member of the Association, provided he can secure the assent in writing of one half of the members of the Council beforehand, to requisition a general meeting of the members of the Association and it shall be incumbent upon the Hon. Secretary, on receiving a requisition signed by one-half of the members of the Council, to call such an emergency meeting of the Association.

7. EXECUTIVE COMMITTEE.—The executive business of the Association shall be delegated by the Council to an Executive Committee consisting of the President, the Vice President, and one representative on the Council from each province, such representative to be deputed to attend such meetings as may be called at any time by the President or the Honorary Secretary or at the request of any of the provincial delegates to the Council acting as a body. The Hon. Secretary, the Hon. Treasurer and the Hon. Assistant Secretary shall be ex-officio members of the Executive Committee and shall have the same powers of discussion and voting as other members of the Committee.

8. PROVINCIAL COMMITTEES.—The delegates to the Council from each province shall form a provincial committee for that province and shall conduct, as far as possible, all the affairs of the Association of that province in consultation with the Hon. Secretary, for which purpose they shall appoint their number to act as provincial secretary.

9. QUORUMS.—Five shall form a quorum of the Executive Committee, and ten shall form a quorum of the Council.

10. POWERS OF COUNCIL AND SECRETARY:—The Secretary shall be authorised to transact the business of the Association and the Council and its Executive Committee, whenever necessary by correspondence, and for this purpose he shall be authorised to take votes of members of these three bodies in writing without any meeting of the Association or the Council or the Committee being held for the purpose but he shall communicate the decision thus arrived at in each case to the members of the Association or the Council or the Committee within one week of the same being arrived at.

The Council shall have power to take up the cases which may be brought to its notice in which members of the Association are being prosecuted or otherwise oppressed or troubled by the law or the authorities, and it shall be within its discretion to deal with any case, in such manner as it thinks fit and expedient and it shall also be within its absolute discretion to spend and dispose of the moneys of the Association in any way that it thinks fit for the carrying out of the objects of the Association.

HONORARY TREASURER:—The Honorary Treasurer shall be authorised to receive all subscriptions and donations and other moneys on behalf of the Association and shall place them to the credit of the Association in a bank chosen by the Secretary and Treasurer in whose names the account shall jointly stand on behalf of the Association and who shall have power jointly to operate on the account.

B. G. HORNIMAN,

Honorary Secretary.

"Those wishing to join the Association should Communicate with the Honorary Secretary, "Bombay Chronicle" Office, Bombay or with the Provincial Secretary of their province.

The "Persia" Outrage. The Survivors.

BOMBAY, January 11.

Of the survivors of the ill-fated "Persia," those that landed at Alexandria are expected to arrive in Bombay on or about Tuesday, the 18th instant, by the "Medina," and those landed at Malta will be brought to Bombay by the following Mail steamer, the "Kaiser-i-Hind".

The Marwari Vidyalaya.

BOMBAY, January 12.

H. E. Lord Willingdon opened on Tuesday evening the large building built by Marwari community of Bombay in Sandhurst Road for their Hindu school known as "Marwari Vidyalaya". It is a three storied structure and contains accommodation for 500 pupils. A large company of ladies and gentlemen were invited to take part in the ceremony. After formally opening the building His Excellency congratulated the Marwari community on the great step they had taken for the education of their young men. One lesson, he said, which the present war had taught them was the need of education in this country for it was owing to the want of education that there was inclination among the ignorant people to believe every falsehood, and believe all that was circulated in regard to the war. He also reminded the Marwari community that it was owing to the wonderful efficiency of the Imperial fleet that they had been able to trade without hindrance and asked them in return to help the Government by using their great influence and resources to the best interests of their fellow citizens of their country and of the Empire.

South India.

Coonoor Abduction Case.

COIMBATORE, January 11.

Mr. Rameswamy Iyer, cross examined Miss Mary at some length and elicited the following: I must have forgotten to mention in the Lower Court that my step aunt Mrs. Pat Reilly visited Connemara. She came twice once in the evening. The second visit was a few days after the first. Mrs. Newman unlocked the door and let her in the bedroom. I told her I did not like staying there at all as I was badly treated, and I wanted to go home. She said nothing. She stayed about an hour and that was the only conversation. She had tea. On the second occasion she did not speak to me. I never saw a Police Sergeant come to Star Villa one day when Mrs. Newman was away, and I did not tell Inspector Wilkins. Even before I left Star Villa I was anxious to get away. I did not think it ladylike to appeal to the soldiers to get me away.

In the re-examination by Mr. Balakrishna Iyer witness said:—Mali Rungan did not speak English. The Doctor examined me in connection with the occurrence with Rungaswamy.

Miss Adolphine Reilly Examined.

Miss Adolphine Reilly examined by the Public Prosecutor deposed that her sister Marie was 18th last December. Violet Reilly stayed at the Cottage in April and May and after she left something was working on Marie's mind. Marie left home on the 11th August. Witness searched for her and getting no information went to Madras, Mysore and Bangalore. About the end of August the witness got Marie's address sent her by Mrs. Rencontre from Madras. On the 8th September the witness with the police rescued Marie from Mrs. Newman's. Mrs. Quinn was present on that occasion. The day after the rescue the witness and Marie went to apologize to Superintendent Lovelock. The witness gave details of the abduction. Marie told the witness that the accused had seduced her after the administration of drink by Mrs. Newman. After this Marie attempted to leave the Connemara, but Mrs. Newman took away her clothes and kept her in night dress. She was also locked in a godown for three days. On the 23rd September Mrs. Newman called on the witness and said "Take my word Marie will run away again". On the 24th the witness went to Walker's and the complaint was dictated partly by her and partly by Mr. Walker. On the 25th the witness first made mention of the rape to the Superintendent and the Inspector. She mentioned this to a priest before complaining.

Cross-examined by Mr. Eardley Norton she said:—Marie is dear to me and the confidence between us is complete. Marie left on two occasions unknown to the witness, the second time to Ootacamund over a little misunderstanding. Witness reported this to the Sub-Inspector. Witness did not remember receiving letter from Miss Blackwell intimating that, Marie was in hospital nor did she reply stating that the hospital was the best place for her. Marie walked to Ootacamund with her luggage on that occasion. Witness did not enquire from cobbler regarding Marie but preferred to search for her in Madras, Bangalore and Mysore while the bird was sitting just round the bush. There was nothing in Marie's letter to Mrs. Deolaset according to Mr. Rencontre's information that Marie's step aunt was foling with the man. Marie told witness that her

step aunt had come to Connemara twice. On the day of rescue witness spoke to Mr. Newman for five minutes in Mrs. Quinn's hearing. The Sub-Inspector opened the door without any difficulty and no key was necessary. Marie did not make the statement "I will not come home. You did not treat me well" Neither did witness reply "How can you tell such a lie. I did treat you well". On the day after rescue Marie went to Sims Park to apologise to the gentleman she had not injured. She smacked the Sub-Inspector but apologised to the Superintendent. Witness was not aware that Marie had just contradicted every word, but one in the statement she had made to Inspector. Witness was a Roman Catholic, went to confession and spoke truth. Marie confessed regularly. Two weeks after the 8th September between the 8th and the 22nd September Father Bechu called and conversed with Marie. Doctor Achutan examined Marie on the 9th September. He did not make a written report. No police or Magistrate ever asked if a doctor had examined Marie. Marie cannot speak a sentence of Tamil. Witness was not aware that Marie had written love letters to Rungan or that she solicited Rs. 70 or 80 from the accused or that she wrote to Cochun Raja's agent or any other letters to various people. The Court was sitting till 7-30 P. M. and the room was crowded a large crowd remaining outside to get a glimpse of Mr. Norton. Mr. Norton proceeds to Coonoor on Friday to make local inspection.

Before proceedings began to-day Rao Bahdur Balakrishna Iyer said, to the Judge that a false impression had got abroad that the letter published on Monday, and dictated by Mr. Norton to Marie Reilly was a genuine letter. Mr. Balakrishna Iyer asked that the defence should make a statement regarding that letter.

Mr. Norton said:—I am not going to make any statement of any sort about that letter.

His Honour remarked that it would be left to the press. His own impression was that it was a patched up letter.

Mr. Rameswamy Iyengar then proceeded with cross-examination of Miss Adolphine Reilly.

Witness deposed:—I do not know Mrs. Newman except as a pupil in the convent. I did not ask Marie what was troubling her before abduction, nor why she was so friendly with Violet during her Ooty visit. Cecilia worked prior to 1912 with my parents. One of the dresses charged for by Mrs. Newman was put on by Marie on the day of rescue. I never gave Mrs. Newman cocoa, cakes or cabbages. When Mrs. Newman came to see me I did not rate her about her conduct to Marie. I do not remember using rod on Marie. I might have given her a tap on the back for forgetfulness. Mr. Loveluck came to Mr. Walker's office on the 14th while the complaint was being written. He asked us a few questions. I met him again by accident as I was leaving Mr. Walker's office. I gave him the complaint in a cover. He was accompanied by Inspector Wilkins.

Re-examined by the Public Prosecutor witness said:—I only thought Marie expected special treatment.

Miss Violet Reilly then entered the box and on the public Prosecutor asking if she was to be examined in camera the Court asked the witness if she wished to be examined in camera and on her expressing her wish to be so examined the Court was cleared.

Miss Violet Reilly's intimacy With Rungaswamy for 8 Years.

Violet Reilly after her statement in chief, in cross examination to Mr. Norton deposed:—I am 24. Intimacy with Rungaswamy was continued for 8 years. He said he was fond of me and I believed him. I was fond of him and willing to marry him although I knew he had a wife and two children. I would not lend myself to procure him a mistress to supplant myself. Materially as well as sentimentally I would not have assisted Rungaswamy to get another girl. In March and April I stayed at the Cottage. I honestly believed that Marie was entitled to a fair amount of her father's property. My suggestion regarding Marie's leaving her house was based on the fact that she was ill-treated and beaten by Adolphine. Terry is bully and rough with Marie. I suggested that Marie should work to help her on in the world. I told Rungaswamy she was unhappy and ill-treated at home. Witness then identified all letters in Marie's writing and continued:—I stayed at Alta Chambers, Ooty, till September continuously. I gave Marie an open invitation to Ooty, but made no appointment to meet at Craigmere nor did I meet her there. In June I met Marie casually in a rickshaw in Ooty. She had gone to Rungaswamy's brewery. Rungaswamy came and told me so and drove me in a car to her. I found her opposite to the brewery in a rickshaw. I walked up to her with Rungaswamy. I asked her why she had come to Rungaswamy. She said she did not want to return home. Rungaswamy told me in Marie's presence that Marie wanted him to take her down to Madras, in his car. He told her to go home. I took her to Mr. Mitchell's.

The Murder of Mr. Priestly.

Head Constable and others Under Arrest.

LAHORE, January 11.

One Nur Mahomed Railway Head Constable, Lahore a tonga-driver and a few others are under arrest in connection with the murder of Mr. Priestly, late Manager of the Alliance Bank, Lahore.

Latest Telegrams.

LONDON, January 11.

PARIS.—The Montenegrin communique states that after desperate fighting the enemy occupied Turiak and we withdrew to positions left of Banitza.

The Montenegrin communique records continued desperate fighting on Ipek front where although the enemy has been repeatedly repulsed with enormous loss the Montenegrins have been obliged to evacuate Berane. The Austrian offensive failed against Rogora and Moikavatz but after retaking Turiak the Montenegrins were forced to retire to the left bank of the River Lim. The Austrians made a furious attack for several days on Mount Lovcen covered by warships and fort at Cattaro. They succeeded by the aid of gas in occupying Kuk and Rastatz. Fighting is proceeding.

బిటిమసామాజ్యనభ.

హైందవ ప్రాతినిధ్యము

మనసామాజ్య కానకసభా తీర్మానము.

II

నిన్నటికాగ్రహణమునందు బిటిమసామాజ్యనభయొక్క యుత్పత్తిని, తదభివృద్ధిని వివరించితిమి. ఈసభ 1877 సంవత్సరమున అధినితేశసమావేశముగా వారంభమయి, 1907 సంవత్సరమునాటికి యావత్ సామాజ్యవనరులను గ్రహించి, సామాజ్యసభాకామమును బడసి, నిర్ణీతసాంప్రదాయకార్యక్రమముల నేర్పరచుకొనెను. ఇది కేవలము సలహాసభగానే యుండవలయునుగాని, దీనికి కానసాధికారముగాని కార్యనిర్వహణకారముగాని లేదు. అధినితేశపు మంత్రులను ఇంగ్లాండు ప్రధానమంత్రియొక్క నామకర్తవ్యముల కొరతకాదు. సామాజ్యవిషయములను చర్చించుట అసంభవములలో నెవరికోవిషయముల వారు చెప్పవచ్చును. ఒకరియభిప్రాయమును మరొకరిని బంధింపనేరవు. ఒకవో, సభలో అధిక సంఖ్యాకులు ఒకచర్చనీయాంశమునందు ఏకాభిప్రాయమై నను, భిన్నాభిప్రాయములను అప్పుసంఖ్యాకులకు అది ప్రతిబంధకము కానేరదు. అయినను ఈ సభాలోచనలు జాత్రుగా నిన్ను యోజనములనిగాని, యిట్టి నిర్ణయసభ సమకారకపోయిన లోపములుగాని తలంపరాదు. అధినితేశప్రభుత్వములయొక్క కార్యనిర్వహణవిషయమున భంగములేకుండునట్లుగా ఈ కట్టుబాటులు ఏర్పడినవిగాని, ప్రధానమంత్రియొద్ద అధినితేశమంత్రులును కలసి, చర్చించి, తీర్మానించిన సారాంశములు కేవలము ఫలదీపీకములు కావాలవు. ఒక్కనిమతమును బట్టికే చెప్పకొనికే ఈవిషయము వ్యక్తముకావలదు. అధినితేశపు ప్రభుత్వములు జవాబుదారీప్రభుత్వములని చెప్పియున్నాము. దీని యర్థము ఏమి? అధినితేశపుమంత్రులు ప్రజానియత్నములకు వారికి వారితోమలండు కలువబడి యొక్కవ. వారిమాటలను వో, తప్పులు జరగాదు. మొత్తమున అధినితేశపు మంత్రులయొక్క అభిప్రాయములను, అభిప్రాయములను తర్జి భాషిప్రాయములను ప్రకటిస్తేయింటి యింక యింకను అందుచేత సామాజ్యసభాలోచనములందు ఒకఅధినితేశపు మంత్రుల యేదయొక కార్యక్రమమై సమ్యక్తమైతే, ఈ తేలియలంకలుకూడ తనసమ్యక్తమైన వాదించుచును, తన వాదనమును కార్యవరముగా నెరవేర్చుకొనుటకు తనదేము నందుఅధికసంఖ్యాకులములను తోడుకుండును నెవరికి ప్రభుత్వమునందు ఈ ప్రభుత్వములను కించముగాకపోయిన మరొకరితోకలసి సామాజ్యసభ కార్యవరమునకు ముఖ్యమునాటి ప్రభుత్వముల విషయముననే యాభిప్రాయములను సమ్యక్తమునకుటకు వీలగును. ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వము జవాబుదారీ ప్రభుత్వముకాదు. ప్రాతినిధ్యవర్ధిల కొలదిగనో గొప్పగనో మన దేశమునందుకూడ నుపయోగించుటకున్నదిగాని, తేలికపై ప్రభుత్వమును స్వపరిపాలితముగా చేయునంతవరకు ఆపద్ధతి విప్లవంభింకలేదు. మనరాజ్యాంగ కానకసభలో 27 మంది సభ్యులున్నార. అయినను వీరిలో సగము మందియైనను ప్రతిష్టాత్మకంగాను యుత్సాహము. అట్టిగ రే క రై న నుండినను, వారు అప్పుసంఖ్యాక సంఘముల కీడువడిన ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య వర్ధిలతన నెన్నుకొనబడినవారేకాని, జనసామాన్యమునకు ప్రతినిధులుకాదు. మిగిలినవారందఱును ఏవోయొక తరహాభవద్ధిమీద నెన్నుకొనబడుచున్నార. మొట్టమొదట మనము ఏవోకవోర్డ సభ్యత్వమునకో, గ్రామపంచాయితీ సభ్యత్వమునకో యెన్నికలు జరుపుచున్నాము. మనయెన్నిక, అనగా ప్రజాసామాన్యముయొక్క యెన్నిక యంతటితో తీరుచున్నది. ఈలోకములోదల సభ్యులు కలసి, తాలూకా వోర్డ సభ్యులు, తాలూకా వోర్డులసభ్యులుకలసి జిల్లావోర్డుల సభ్యులు అట్లు బడివార తరగతులవల కిండిసంఘము వారు సైకంఘసభ్యులను నెన్నుకొనచుండును. అంతయొకాని జిల్లావోర్డుసభ్యుల కిని ప్రజాసామాన్యము యొక్క నియోజకాధికారమునకును ప్రత్యేకసంబంధముమీదు లేదు. ఇతరదేశములలో నిట్లుకాదు. దేశపాలనా విధానమునంత ను తమచేతిమీద ప్రవృత్తులను పార్లమెంటు సభ్యులే ప్రజాసామాన్యముచే నెన్నుకొనబడుచున్నార. ఈవర్ధిలప్రత్యేక వర్ధిలయగుచున్నది. ఈవర్ధిలని నడవలయుననినవో, ఎన్నికలననుసరించి నియోజకమండల వాడుకలను అప్పటిరాజకీయవనములను తెలియజేయుటకు నిరసరముచేయుచున్నది.

సభ్యత్వమును పరిపాలనను పారమహానీయుడు బహిరంగసభగానించి, తనకే ప్రజాసభ్యులను (పబ్లిక్) (పోప్యుల్) తీరదీ కరింప వలయును. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యవర్ధిలని నడవలించి మనదేశమునందు ఇట్టియనవరము కలుగకున్నది. వారికి వారు, వారికివారు అంచెంచెలుగా తరహాప్రాతినిధ్యముమీద ఎన్నికలు సాగుచుండుటచేత పాలనావిధానము ప్రజాసామాన్యమునకు జవాబుదారీకాదునందున్నది. అధినితేశములకును మనదేశమునకును ముఖ్యభేదమిదియే. మనది తేలికపాటుకార్యక్రమము గుటచే, అధినితేశపు మంత్రులు ఆయాదేశములకు ప్రాతినిధ్యమును పల్పివట్టు, మనదేశమునకు మన అట్టిపార్థకులకు ప్రాతినిధ్యమును సమ్యక్తమునకుటకు వచ్చుచున్నది. ఈవిషయముననే మరొకరిని నిధముగా బరికించితిమిని తేలికపడగలము. మనపాలనావిధానము ముఖ్యముగా నెవరిచేతియందున్నది? ఇంగ్లాండులోని ఇండియాకార్యదర్శి హుడుములమీదబడినచేయు మనరాజ్యము యొక్కయు, వారిరాజ్యాంగ సభయందును మనదేశములయొక్క పాలనాధికారమున్నది. అనగా మనపాలనలు ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారికి జవాబుదారులై యున్నాడు. ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వము వారిదివరకే తమ ప్రధానమంత్రిపూర్వకముగా సామాజ్యసభాసభ్యులుగ నున్నార. మనప్రభుత్వమునకు ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమునకుగూడ నుత్పత్తిస్థానము కట్టియే. కాని ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వము జవాబుదారీప్రభుత్వముగుటచే ఆపద్ధానమంతయుకూ ప్రాతినిధ్యము సార్థకమునది; మనది తేలికపాటుకార్యక్రమగుటచే, సామాజ్య సభ్యత్వవర్ధిల మన ప్రభుత్వమునకు అసంభవమగుచున్నది. సామాజ్యసభ ముఖ్యముగా సామాజ్య వ్యవహారములందు స్వతంత్రికిని ప్రసక్తిని బుచ్చుకొన గలగు ప్రభుత్వముల యొక్క సమావేశముగుటచే, అది జవాబుదారీ ప్రభుత్వముల కీ యుత్తేజంబువడినటుల నూహించవలయును. ఇట్టి సభలో హిందూదేశ ప్రతినిధి చేర్చుకొనబడవచ్చునా, మనదామన సంకల్పమున హిందూదేశ ప్రభుత్వముయొక్క "తామారు" ఎట్టిది అనువిషయము నిర్ణయము కావలసి యున్నది. తామారు నిర్ణయించినగాని, సామాజ్యసభ్యత్వము హిందూదేశమునకు వచ్చునా, రాదా యనువిషయము ముందుకాగ్రహణనందు కావలసి.

పరికాధిపతుల సంఘము

సాంప్రదాయవిధులు.

1. ఇండియా (సెన్) ఆసోసియేషను అని ఈసంఘమునకు పేరు.
2. ఉద్దేశములు:—దేశములోని మద్రాసుల పరికాధిపతుల సంఘములను మున్నగువారి హక్కులను కేంద్రములను అక్రమ పరిపాలన కానములనుండి కాపాడుట, తరస్కరమున సహాయమునకును ఆవిగాల కార్యములు.
3. సభ్యత్వము:—రిజిస్టరుకాబడిన వార్తాపత్రిక, మేగజీన్, ట్రాక్టామెంటులకువాటి అధిపతుల సంఘములు (బిటిమ) ఇండియాలోని మద్రాసుల అధికారుల మేనేజరు—వీరిలో నెవ్వరే సభ్యులుగ నుండవచ్చును. వీరి తాలూకు మద్రాసు వార్తాపత్రికలన్న రాష్ట్రముయొక్క రాష్ట్రీయసంఘము వారి నిధారము ఉండవలయును.
4. చందా:—తరి మెంబరు సానునకు అధిపతులము 10 రూపాయలు చందా నియోగ్యులకు. దరఖాస్తుతోగూడ 10 రూపాయలపంపవలయును. ప్రతి పాలనచందా జనరీ 1 తేదికి చెల్లించవలయును. ఈ తేది గడచిన మూడుమాసములలోను చందా నియోగి సభ్యుడు సభ్యత్వమునుండి తొలగింపబడును.
5. కాన్ఫరెన్సు:—సంఘమువారి వ్యాపారములన్నియు నొక పరిపాలక సంఘము చక్కచేయుచుండును. ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునకు ఆరుగురు సభ్యుల చొప్పున పరిపాలక సంఘమున నుండురు. మొగి డెంటు మొగి డెంటు మున్నగు ఉద్యోగుల నేర్పరచుకొనుటకు పరిపాలక సంఘము వారి కధికారముగలదు. ఈ ఉద్యోగులముందు పరిపాలక సంఘసభ్యులైన నుండవచ్చును. లేదా వారి యచ్చవచ్చిన సంఘసభ్యులుగూడ నీ యుద్యోగులములను నియమింపవచ్చును సంఘసంస్థాపనమునకై 80-12-15 తేదిని ఏర్పరచుచున్న కమిటీ సభ్యులు ప్రస్తుతమునకు కాన్ఫరెన్సు నుండవచ్చును.

6. సంఘసభ్యుల వార్షికసమావేశము:— ఏ ఏట సంఘసభ్యుల సమావేశ మొకటి జరుగును. సమావేశ మొక్కడ జరుగునదియు, ఎప్పుడు జరుగునదియు పరిపాలక సంఘమువారు తీర్మానించును. గౌరవకార్యదర్శి ఈసమావేశమును సభ్యులకు రెండువారములముందుగ తెలియజేయును. పరిపాలక సంఘమువారి కార్యములతోడివివో సంఘసభ్యుల నంతు సమావేశ మొక్కటకు వారికి హక్కుగలదు. కాని ఇట్టిసమావేశము జరుగు లేనికే నెవరోజులుకలవనగా కార్యదర్శి సభ్యులందరి కావ్యతంత్రమున దెలియబరచి యుండవలెను. సభ్యులలో నెవ్వరైన నిట్టి సమావేశమున బరిగింపవారికి హక్కుగలదు. సమావేశమున సభ్యుల లిఖితమునకు అనుమతి వీరు జడసి కార్యదర్శికి తెలియబడినచో ఆతడు సభ్యుల ప్రత్యేక సభక రావించును.
7. కార్యనిర్వహణ సంఘము:— కార్యనిర్వహణ సంఘము చేరే నుండును. ఈసంఘమునకు మొగి డెంటు మొగి డెంటు పరిపాలక సంఘరాష్ట్రీయసభ్యులలో నొక్కొక్కడను, సభ్యులుగనుండురు. కార్యదర్శి, కెంట్రీటరీ (ట్రెజరరు), అసిస్టెంటు కెంట్రీటరీ సంఘమున కనధికార సభ్యులు. కెంట్రీటరీ సభ్యులకు అధికారములన్నియు వీరికి కలవు. సంఘసభ్యులు కార్యనిర్వహణ సంఘసమావేశమునకువచ్చే యు ముండవలయును.
8. రాష్ట్రీయ సంఘములు:— పరిపాలకసంఘమునకు రాష్ట్రీయమునది పంపబడు ప్రతినిధులూ రాష్ట్రీయసంఘ సభ్యులు. రాష్ట్రీయసభ్యులవారముల చక్కచేయుటకు సంఘ గౌరవకార్యదర్శి నుత్తర ప్రభుత్వముల జరుపుచుండు నొక కార్యదర్శిని రాష్ట్రీయసంఘమువారు నేర్పరచుకొనవలెను. సభల నిర్వహణము నడిపించుటకు కార్యనిర్వహణ, పరిపాలక సంఘసభలయందు అధిపతులు 5, 10 మంది సభ్యులైన నుండవలెను.
9. పరిపాలకసంఘ, కార్యనిర్వహణముల అధికారములు:— ఆర్యమెనవో ఉత్తర ప్రభుత్వముల మూలమున పరిపాలక కార్యనిర్వహణ సంఘముల వ్యవహారముల నడపించుటకు కార్యదర్శి కార్యనిర్వహణములు ఇంకను గాను ప్రత్యేకసభ జరుపక మూడు సంఘసభ్యులయొక్క మొట్టమొత్తముల మూలముల బుచ్చుకొను సధికార ముతలి కొనగలయును. పర్యవసాని ముల నీ తరువారము దినములలో సంఘసభ్యులకు గాని పరిపాలకసంఘమునకు గాని కార్యనిర్వహణ సంఘము అనకు గాని తెలియజేయవలెను. కానకములు, అధికారుల సంఘసభ్యుల కొనవచ్చు ఆపకృతులవారు పరిపాలక సంఘమునను దెలియజేసికొనినచో వాటినిచివారిందు హక్కుమై వివరింపబడి సంఘమువారికి కేవలమీర్వానమునకు పరిపాలక సంఘమువారు స్వయంత్రులు. సంఘముయొక్క ప్రత్యేకమును చెప్పించుటయును వారెవరికి జవాబుదారులకారు.
10. ప్రజాసమావేశము:—సంఘమున కొనకు చందా, విరాళములు సంఘమువారి తరపున నీ యుద్యోగిలుబుచ్చుకొనెను. ఈధనము సంఘము తరపున కెంట్రీటరీ ట్రెజరరుల బుచ్చుకొను వార్షికలో నిలువజేయుచుండును. సామ్యు వ్యాంకిలో కేయుటగాని తీయుట గాని ఇవలవు. కలసి చేయవలయును.
11. జి. హార్మి మును, ఆనరరీ కెంట్రీటరీ.
12. సంఘములో చేరవలయుననినవారు ఆనరరీ కెంట్రీటరీ (బొంబయి కార్యము కార్యాలయము, బొంబాయి) వారికి గాని, లేదు రాష్ట్రీయ కార్యదర్శికి గాని తెలియజేయవలెను.

వ్రజముల దిగుమతి

15-2-1915 తేది నుండి ఆంగ్లదేశమునందు ప్రజలమున విడిగా ఈదేశమునకు తెప్పించుకొనగూడదు. ప్రజలమున చెక్కినట్లేగలను తెప్పించుకొనవచ్చును. అటులప్రజలమున విడిగా తెప్పించుకొనదలచిన వారు రాష్ట్రీయవారతములవారి తెప్పించుకొన వ్రజములవ్యాపార సంఘమువారి మద్యివో వానిని టిజిప్తరు పార్సెలుద్వారా తెప్పించుకొనవలెను. గాన ఆతేది నుండి మొట్టమొత్తమున గౌరవవారు దొరతనము వారి అనుమతి: బడసినగాని తెప్పించుకొనగూడదు. దొరతనమువారు తెప్పించు ధారాలోగా నిచ్చవచ్చు.

శరీర వ్యాయామము

రామమూర్తి నాయుడుగారి యువవ్యాసము.

[ఒక విశేషమున కద్దరండి]

బళ్ళారి జనవరి 10.—ప్రొఫెసరు కోడిరామమూర్తి గారు మా పట్టణమునకు వచ్చి 4 వ తేదీనుండి వరకు 5 దినములు తమ జీవనమును మా ప్రవృత్తివలన గావించిరి.

రామమూర్తి గారి యువవ్యాసము.

మిత్రులందరివారి యాహ్వానమున ప్రొఫెసరు గారి నెల రోజుల పాటు సామంతాలకు రెండువారల కోలాచలం వేంకటరావుగారి పురమండలములో శరీర వ్యాయామమును గురించి ఆసక్తిగా నుపన్యసించిరి. వ్యవసాయము నులభింపగా గ్రహించుకొనుటకు వీలగునట్లు వాడుకగాని ఆంధ్రీయన నుపన్యసించిరి. ప్రొఫెసరు వారాంధ్రీయ వారాంధ్రీభాషలో నుపన్యసించుటయే విప్లవకర్తయ్యెను. ఆంధ్రీయ భాషలో నుపన్యసించుట చాలాకాలము వీరు సంచారముచేయుట చేతను, తాము సంచరించిన దేశములో హిందూస్థానీ భాషయే ముఖ్యముగా వాడబడుచున్నందున నేను, ఉపవ్యాసమునందక్కడక్కడ హిందూస్థానీ భాషను వాడుచు వచ్చిరి. ఇతరవిషయములో మన రామమూర్తి గారు పండితులైనను, కాకపోయినను శరీర సంబంధమైన విషయములో మాత్రము వారు పెట్టినది పేరిని ఒప్పకొనక తీరదు.

శరీరకావ్యము.

వ్యాయామమునుగురించి తెలిసికొనుటకు పూర్వము, శరీరకావ్యమునుగురించియు తత్వకావ్యమునుగురించియు మనము చక్కగా తెలిసికొనవలయునని వాడుకగా నున్నది. అనయములకూడిక వాని యుత్పత్తి, అనిచేయు కార్యవిధానము, వాని నభివృద్ధిచేయు మార్గము మొదలగువిషయములను శరీరకావ్యము బోధించుచున్నది. శరీర, తత్వకావ్య భాషలు కొంచెమైనను లేనిదే వ్యాయామవిషయము నేర్చుకొనుట కనుకూలంపడు.

ఆరోగ్యము.

మన మేలమనములనున్నను మనము ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనవలయును. ఆరోగ్యమునకు మితభోజనము, మిత నిద్ర వ్యాయామ ముఖ్యము. మన వారసంతతి మొగియు, మనకు చేయుచున్నాడు. ఇందులకు మనకు మనమే ఆపకారము చేసికొనిన వారములగున్నాము. ఇంతేకాదు. రాబోవు సంకీర్తికొనడ అపకారము చేయుచున్నాము. ఆరోగ్యకంతుల సంతానము ఆరోగ్యకంతులగు నుండును. మహాభారతములోని ఉపపాండవుల కథయే దీనికి తార్కాణము.

సాధారణముగ గ్రామవాసులు. దృఢకావ్యముగను, ఆరోగ్యకంతులగు నుండును. నరనాగరితులయి పేరు నెట్లు కొన్న నగరవాసులు ఆయుర్వేదపద్ధతినిగాని, వ్యాయామ పద్ధతినిగాని అకలంబింప వున్నారు. ప్రాంతీకాలమున ఏ కాపిసీలో ప్రాగి కట్టచేత బట్టుకొని నాటకములు పీకారునట్టి కచ్చిన మాత్రమున కది వ్యాయామము కాజాలదు.

వ్యాయామము మూడు విధములగు వాడుకగా నున్నది. విద్యార్థులందరే మొరటువాడు చేయు కసరత్తు, విద్యార్థులందరేయు వ్యాయామము వైద్యము తెలిసిన వ్యాయామము చేయు సాధనములని త్రివిధములు. మొరటువాడు ఒక సంవత్సరములో సంపాదించ గలిగిన బలమును, విద్యార్థులందరే నెలలలో సంపాదించ గలుగుననియు దానినే వైద్యము మూడు నెలలలో గడించుననియు వీరు వాక్యచ్చిరి.

దృఢ చిత్తము

వ్యాయామము చేయువప్పుడు దృఢచిత్తక యుండవలయును. ఏకాగ్రచిత్తతేనే ప్రయోజనముండదు. ఒక కమ్యునికాదు ప్రార్థననుండి సాయంకాలము వరకు బయలుపడి గల నమ్మకమునై కొట్టుకుండినను వాని దృష్టి యంతయు, తానుచేయుచున్న కొరతలన్ని మిదనేగాని, అపయముల మిదల విందనందున వాడు యథాప్రకారముగానే యుండును. చతుర చిత్తముండకూడక పీడదోషించిరి చతుర చిత్తమును వ్యాయామముచేయుచునేగాక ప్రతికారములను వివరింప వలయును. విద్యార్థులందరేను బలకంతుడైనను చతుర చిత్తుడైన, యెడల ప్రయోజనముండదు. బాల్యవివాహములు, ఆరోగ్య భంగములకు పేరు పునుగులని చెప్పినప్పుడు యెవరు యొప్పుకొన వలయును మనస్సునకు కనిపించిన ప్రవృత్తి, వానప్రస్థ, వృషస్థ, సన్యాసాశ్రమములనుగాని, కాల్య కార్యములనుగాని యెవరును సరిగా పరిగ

నిండుటలేదు. మనమంత యందము పలుకవలయునని వాడుకగా నుండును.

యోగాభ్యాసము.

తమవారి యోగాభ్యాస విషయమును దానియవయోగమును గురించి మాన్యుటించిరి. ఒకానొకప్పుడు ధౌవధ మనకు లాంగని వ్యాధివ్యాధియమునకు, లాంగవచ్చును. తామిదిమయును అనేకనోట పరీక్షించితిమనియు, బల్లారి పురమండలమైన కోనుండిన తమ వెంబడినచ్చిన యెడల తామే వాటిభ్యుండును భరించి 15 దినములలో వాగుచేసి పంపగలమనియు వాడుకగా నుండును. వారి స్వార్థత్యాగమును, శరోపకారపారీధిను మన మంతయు కొనియాడవలసియున్నది.

మన గింపు

గది సంవత్సరములక్రిందను నుండిన బల్లారికి మరల కమ్యుభాగ్యమునకును, ఉత్సాహించుటకు అవకాశమిచ్చి మిత్ర మండలివారిని యభివందించిన తరువాత వాడుకగాని తమ యువవ్యాసమును ముగించిరి. పిమ్మట ఫించను పుచ్చుకొనిన కమాళిబాదరు ఉంతకట్లు కృష్ణరావుగారు లేచి, భారతాని గ్రంథములలో ఫించనాదులబలంబుల వర్ణించుట అతితయోగ్యులని వాదించుచుండిన నవనాగరితులకు, మన రామమూర్తి గారు క్రితమై వారి వాదమును ఖండించుట కవకాశమును గలిగించిరి. ప్రతినిదేశములకు దున్నబులని తెచ్చిపెట్టిన అవవాదమును వారికి వారేకపంపననియుకొన నట్లుచేసి దేశముకంతో యువకారమును గలుగజేసిరినయు, నుడిగిరి.

రామమూర్తి గారి కక్కడనుండి వరంగల్ పేటకుపోయి హంపి డిల్లీయొద్ద రింజిలితర వారాయడర్లమునకుపోవుదురు.

మాననప్రపు దావా.

అలహాబాదు హైకోర్టులో నీదావా విచారణకువచ్చి నది. మర్చింటుదొర మనుషిలో దాక్తురుగానుండి పెన్నను పుచ్చుకొనెను. ఇతడు యెవరోలుపేయగ్ల సంఘమునకు అధ్యక్షుడుగా నుండెను. అప్పుడతడు మనుషిదారి మ్యూనిసి పాలిటిలకు ఎలెక్ట్రీకు ఇంజనీరుగానుండిన బెలదొరమగుర్చి మాననప్రపు (వారల వ్రాసినది) బెలదొర మనుషి సంబంధికోర్టులో మూడు వారాలు చేసెను. మనుషి మ్యూనిసి పాలిటిలో మర్చింటు దొరచేసిన ప్రసంగమునకును, కాస్తా బొలిటును పత్రికకును మనుషి అడ్వర్టైజును పత్రికకును వ్రాసిన వారలకును పేరుపేరుగా మూడు వారాలు చేయబడినవి ఆదావాలను అలహాబాదు హైకోర్టుకు గాని మరాఠాపూరుజిల్లా జడ్జికోర్టుకు గానిమార్పించవలెననిమర్చింటుదొర హైకోర్టువారికి విన్నవించుకొనెను. బెలదొరకు మనుషి మ్యూనిసిపాలిటిలో మ్యూనిసిపాలిటి హాయి విడిచి గానిచ్చిరి. మ్యూనిసిపాలిటి సొమ్మును గ్యుటపరచి ఆయందొరమును కాపురముండుటకు కూలముగ మార్చుచున్నారు. కాననేను చేసిన ప్రసంగమున మాననప్రపులేదు. మాననప్రపులేదని రుజువు పరుచు కొనుటకు మనుషి మ్యూనిసిపాలిటిలోని సభ్యుల లోపలను గూడ నేను నెల్లడి చేయవలసియున్నది. ఎ.క్రికల ఇంజనీరు సి. ఫింగుగారి పరీక్షించుటకు అంగ వేయకూడదు. ఏప్పుడవ కలెరీ నేనుబుజ్జీవారికి విన్నవింపగా వారు గాకరించి నేనులేమిచేతగ్ల సంఘముకధ్యక్షుడనుగానున్నాను. అసంఘముయొక్క రివ్యూవిచారణకు పూర్వమే గాలించుటకు నుబుజ్జీ గారు ప్రతికక్షుల కనుమతి నొసంగిరి. ఆ రికార్డును వారి కోర్టులో నుంచుకొనిరి. కాననేను ప్రతివాదమును చేయుటకు నాకాధారములు లేవు. అనుమర్చింటుదొర విన్నవించెను. మర్చింటు దొర యాద నిచటివారికి పంపించుటకు. కవకాశములేదు కాన మాన్యునాదరి బెలదొర విన్నవించెను హైకోర్టువారు మర్చింటు దొరపక్షాపమును ప్రోత్సహించిరి.

కాకి నుటకేను:—11-వ తేదీని విచారించబడిన సాక్షులలో సి. డిల్లీయం కాంపు. మేజరు యన్ సి హ్యూము గార్లు ముఖ్యులు. 1915 సంవత్సరము ఏప్రిలునెల వరకును వారికియు కట్టబడెనుండెను. ఆకారణమున ఎర్వరెనను లోనికి రా నవకాశముండెడిది. తానే చాలమంది బంగాలీలకూచితినియు వారిని తరిమివేయునుండెడి వాడనియు మేజరు గారు తెలియబరచిరి. కేసులో దాఖలుచేయబడిన పత్రముల కాండుగారు ధృవపరచిరి. అసంతరమున మరి కొంత సాక్షులు రికార్డుచేయబడెను. ఈకేసును మరల విచారణజరుపెను. ఫిర్యాదులపత్రము సాక్షులు మున్నగునవంత యు ఈకేసుతో ముగియునని వారనుకొనుచున్నారు.

సమ్యక్ ప్రజారే ఉత్సాహ్

వీరు 1866 సం॥ డిసెంబరు నెలలో ఉత్పన్నమయ్య (రాం కమండలి) చాపారెల్లాయందు జననమొందిరి. వీరుపూర్వము నుప్పగిద్దమగు ఖురైష్ బుటుంబులలోనివారు. మహమ్మదు మహమ్మదు మతవ్యాప్తి చేయుచు దేశములకు దేశముల జయించునపుడు, ఈవంశమువారు తనవంశము వాడినెరుంచి, చాలకాలముపోరాడి, తుదకు వారిపాలనము జేరిరి. వీరురాష్ట్రమునందు పర్యటించు నెలెల్లయుపద్ధతిని నడపిభ్యాపి వహించిన మహావీరులలో ఆలీఖానుగారు వాక్ గారికి పితామహులగుదురు. వాక్ గారు మొట్టమొదట పారశీక భాషలో ప్రెసిడెంట్ కరితును స్వామిచేసి పాట్నా కాలేజియొక్క పాఠశాలలో జేరిరి (1875) చిన్నతనముండియు వీరికి ఇస్లామికు చరిత్రములని అభివది యొక్కరెట్లు. 1884 సం॥లో వీరు మెట్రిక్యులేషను పాట్నానుచు జనుచుండిరి. పిమ్మట పాట్నా కళాశాలలోనే మహమ్మదికిని రెండేండ్లు జదివిరి. కాని యంతలో ఇంగ్లాండుబోయి చతుర ఖుద్ది ప్రవృత్తినివలన అంతటితో చదువుచునని వేసి ఇదేశము క్రమకము ప్రవృత్తి ములనచేయ మొదలు పెట్టెను. కాని వీరి సంకతులు ఆ యుద్ధమునకు నిత్యకొనక పోవుటచే, పాట్నా నగరమున కదలి 1887 సంవత్సరమున లక్నో నగరములో కానింగు కళాశాలకుబోయి, యచట ఉర్దూభాషలో చిన్న చిన్న కథ్యములను గీతములను వ్రాసి యుర్దూపత్రికలకు బంపుచుండిరి. ఆ సంవత్సరములోనే యుత్తర హిందూస్థానమునందలి ముఖ్యపట్టణముల నన్నిటికి బోయిచూచిరి. మరుచటి సంవత్సరములో విదేశ ప్రయాణమునకు గడంగెను. ఉడలో జేరువరకు వాక్ గారివద్ద 70 రూప్యములకంటె దబ్బడితెదట. ఆయోడ పుణ్యక్షేత్ర యాత్రయోడ యగుటచే ఏడవతెదరిగి అచటినుండి ఇంగ్లాండు జేరుకొనుటకు వలసిన ధమును బంపుడని యింటిద్ద తంజారలకు తింటిబంపెను. దైవావగ్రహము వలన నెట్లెట్లు లో 1888 నెలవైంబరు 15 తేదీకి లండను జేరుకొనెను. అచట మిడిలు టెంపిలు లో జేరు భాగ్యుల పరీక్షయొక్క తాగుడయ్యెను. వీరు లండనులో నున్నపుడు అంజుమాన్-ఇ-ఇస్లామియాను మహమ్మదియసంఘము స్థాపించిరి. ఇప్పుటికిని నిదర్లయను పాన్-ఇ-ఇస్లామిక్ సంఘమును పేరునబరుగుచున్నది. వీరుమనదేశమునకు వచ్చిపిమ్మట బంకిపురములో వ్యాయామాది యుద్వ్యగమును వారంభించిరి (1891). కాని 1892 సం. లోనే ఆయోధ్యా నగరమునకు డిప్యూటీ మనసబుగా నియమింపబడుటవలన అచటకుబోయి 1896 వరకు ఆ యుద్వ్యగము సంచించుండిరి. కాని వారికి సందుండుట తృప్తి కరముగ లేదు. వారి కధ్యక్షత్వములను నింతకంటె ప్రభావంజముగా నెరవేర్చవలయునని ఉత్సాహముతో వారి మనమును బాధించుచుండెను. ఉద్వ్యగ బంధము బున్న వాల్లి అందులకు వీలుండవలసిగా నెను. కావున 1896 సంవత్సరమున వీరు మనసబు యుద్వ్యగమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి. తిరిగి వ్యాయామాది జీవనమునకు గడంగిరి. పిమ్మట వీరు తన జన్మ స్థానమగు చాపారె మునిసిపాలిటికి అధ్యక్షుడుగా నుండిరి ఆ మునిసిపలు సభ్యులను విశేషంకారమున జేరిరి. వీరికి కీర్తి తెచ్చినవిషయ మింకను ముందున్నది. 1906సం॥ డిక్టేటరమునందుకొందల మునల్పాములే ఆధికారోపక్రమమును ప్రతిదారినిబలపరచుటకు, కాంగ్రెసు సలహాలలో ప్రతిదారిని నిరసించుటకును ఆయొక రాజకీయసంఘము నెలకొల్పించిరి. ఈ దుగ్గుయపుటకు విశేషంకాదని వాక్ గారి మృదుకుంత మిట్టిదని వివరింపలేము. మొదటినుండియు వీరివిద్యా సాంప్రదాయములబట్టి యెనను, వీరి ఆచనుభవజ్ఞానమును బట్టియెనను వీరు దారపక్షియగునవారు. సంకుటిత కథకులనివో వీరికి వైకడవు. కావున వీరును వీరి సహచరులను హస్తేను ఇమాము గారునకలసి వైకంఠమును త్రొక్కి పుచ్చి ఆఖిలభారత సుహమ్మదీయసంఘము నొకదాని స్థాపించిరి. వీరి యాదార్యము కాఖిలమిదిసిగూడ వాటి మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యపు హక్కులు కూడ వను సంకీర్తనగూడ వాయును. 1910-1912 సం॥లో వీరు సామ్రాజ్య కాప-నిర్మాణ సభ్యులుగానుండిరి. అపుడు వీరి యాదార్యముయొక్క సౌజన్యముకూడ విదిత మయ్యెను. అంత వరకును వీరు తీర్మానియలనియు ఆవేశప్రాధాన్యలనియు చెప్పకొనుచుండిరి. కాననసభలో వీరు భూపేంద్రీభాధ వాను గాంధీ సహ సము చేతను గోకలే గారి సహవాసముచేతను భావోద్వేగముచల్లార్చుకొని, సహచరుల వాని యనియు, జోధారక పక్షములలోవాడనియు పేను పొందెను. మహమ్మదీయులకు, హిందువులకు భారతమాతకు బుట్టిన యేకోదరులనియు వారికి ఆరోగ్య విభేదములు లేవు స్మరంబులు గావించును వీరు సదా బోధించుచున్నాడు. మొన్నను బాంబయలో జరిగిన అఖిలభారత సుహమ్మదీక్రీ గుభాగ్యములుగానుండి వీరిచ్చిన యువవ్యాసమే ఈ యుత్తమ గుణంబులగు తార్కాణము.

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

అంధ్రవచనము

ఈపుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి. ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేయబడ్డవి. కొన్ని ప్రభుత్వ మిగిలి మిగిలుటవల్ల శిక్షణములోనే ప్రాసెస్ చేయబడినవలయును. బాల, అయోధ్యాకాండములు గంపానుల కాగితములు కాల్గిపోయింది గిట్టుపేరు ౧ సంపుటం రంగుపటములు 3-౮-౦ అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు గంపానుల కాగితము కాల్గిపోయింది ౧ సంపుటం రంగుపటములు ౪-౮-౦ యుద్ధకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౮-౦ లైబ్రరీయేజిక్, గంపానుల కాగితములైన మంచి అచ్చు మేలైన కాల్గిపోయింది బాల, అయోధ్యా కాండములు చేరి ౧ సంపుటము ౫-౦-౦ డిప్. అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాం. చేరి ౧ సంపుట ౫-౮-౦ డిప్. యుద్ధకాండము మూడుభా. చేరి ౧ సంపుట ౪-౮-౦ శ్రీరామకాలనిర్ణయము ౦-౮-౦ (235) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండుకో, ఆనంద ముద్రాలయాధికారులు మదరాసు.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని భాగస్వామిగాను తరఫునను నిర్వహించుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేర్పాటుగాను యేర్పాటుచేయునో అని చెప్పి యింకొకటి స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యీశాంశముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ పోర్టల్ నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి శంకబడును, యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. క్లాసు జనవరి నెల మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును. రాదలచినవీ యర్హులు దిసంబర నెల 31 తేది లోపల 10 రూపాయలు అడ్వాన్సుగా మంపుకొని తనకోర్కెపానును నిలుపుకొని వలయును. పాఠశాలవిద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు థా వోసంగబడును. ఈ క్రింద నుడవారింపువారికి ప్రాసెస్కొనుడు. (41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

24 జనరల్ పీటర్సన్ రోడ్డు మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు. మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానమును, బోధనాభ్యాసముల గలవారును. ప్రత్యేక గమనిక:- పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగవసలియే, భోజనాదికములును ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ భుజును, తయారైన కై నాకరికి శిష్యాత్వ చేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికోసంబడును. మేనేజరు గారికి ప్రాసెస్కొనవలెను.

శ్రేష్ఠమయిన డోడువత్తులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Items include అంబరకట్టలు, జవ్వడి, పుసుగు, కస్తూరి, కన్నీరు. Prices range from 1-3 to 12-8.

విలియం అండు కో, చామరాజపేట, బెంగళూరు సిటీ

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరితములు చక్కని కైలిలో వర్ణింపబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదివఱ క్కాంధ్రమున మఱియొకటి లేదు. కల రేఖలు టైండు 0-12-0 కాల్గిపో టైండు 1-0-0 శ్రీ కృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచితము. వలయువారు:- శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, 7, శంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాతలు

యిది మంచి కస్తూరిదేర్పి చేయబడినది. మువానన గలదు. అశీర్వము, వాయున, జ్వరము, నన్ని పాతము, దగ్గు, బలులు, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలము నిచ్చును. 200 మా. సీసా 1-1 కు 0-4-0 (డబ్బు 2-8-0.) ఆయుర్వేదసమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది. గ్రంథకర్త:- గా. హరినర్సోత్తమరావు, ఎం. ఏ. శైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము. వలయువారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (27) 145, కాంబిద్, మదరాసు అని వ్రాయుడు

రాక్షసనామసంవత్సర బహుమతి

చెయ్యి గడియారము రూ. 1-15-0. ఇది కరలో విక్రయించినది రూ. 3-14-0. ఇంకొక క్రయము గల చెయ్యిగడియారమును మా కంపెనీ ప్రభావిత చెయ్యి వలెనని ఈ నెల ఆ ఖరలో గలెప్పించుకొనువారికి రూ 1-15-0 యివ్వబడును. ఈ గడియారము మాపుకు సాగుగాను చిన్నది గాను ఉండును. 5 సంవత్సరము ల గ్యారంటీ యివ్వ బడును. వేలు వేలు విక్రయము. రానువాన్ కంపెనీ, నెం. 8 ఇదరీపుకావీధి, మదరాసు

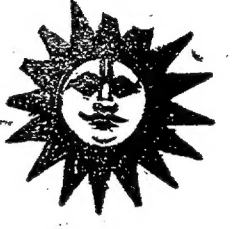

గోరోజనము తులం ౧కి 2-౦-౦ కుంకుమపువ్వు తులం ౧-కి రూ. 2-0-0. కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0 అచ్చుతాంబూలు డిప్, 7, శంబుకెట్టివీధి మదరాసు.

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు కర్మను కంపెనీవారు ఏలూరు తింతల వూడి రోడ్డుమీదను కర్మయోగికుల ఉపయోగముకొరకు యేర్పరచుచున్న పెద్ద మోటారుకార్లను ఈ నెలలో నడిపించుటకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెన్నపట్నములో ఈ మధ్య తురిసిన అపరిమితపు కర్మములకు కార్లకు చేయు రంగులు అరకను న్యూ వార్షికు చేయుటకు వీలుకానందున మొదట ఎర్పాటుచేసికొన్న దినములకు పని ప్రారంభించుటకు అర్హులరము కలిగి బిళ్లను ఏలూరుకు బంపించుటకు వీలు కలిగినది. కాదు. ఇట్టి సీటిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్క ను నుండే ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోటంగేటు కర్మాక్షర మోటారుబళ్ళు నడవడమువల్ల తనకు నష్టము వస్తుందని భీతి దావా చెప్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి నోటీసు ఇచ్చినట్లున్నా అందువల్లను మాకు లయినన్న ఇవ్వకుండా ఆగిపోయినట్లున్నా నదరు టోటంగేటు కర్మాక్షరకు అవి భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ మనశులు వాడుక చేయుచున్నట్లున్నా వింటున్నాము. ఘోరతపించిన బ్రిటిషు రాజ్య పరి పాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అభ్యంతరములు వకరివల్ల చరియొకరు చేయు మంచి పనులకు కలుగ నేరవు.

కుంకుమపువ్వు

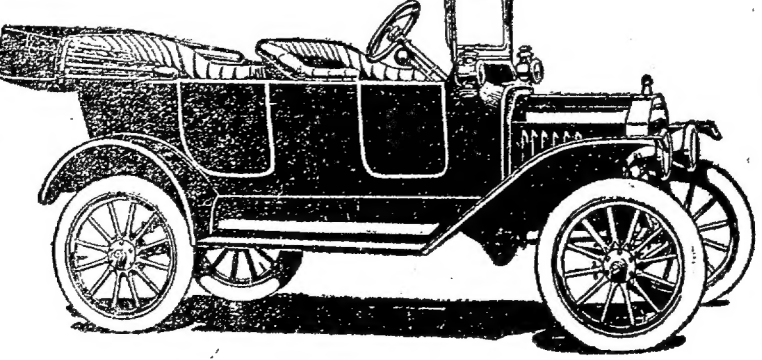

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మానవర్ష దొరకును. కొనువారు సూర్యమాశిను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:- ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. (53) 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

సర్వరోగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలక్షేప భేదములేక ఆశాలవృద్ధులకు శ్రీపురుష తిరువురును నేరించిన ఎవ్వడును నిరోధముగ నుండగలడు. మననమంజరి మూలము. 40 గల డబ్బిక్రయము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ (188) 20 చీనాబజార్ రోడ్డు మదరాసు. ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క వివిధ విశేషములను అనేక కావ్యములలోనుండి గ్రహించి అక్కడే ముద్రుల గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అవశ్యముగా జరుగవలయును. ఈపుస్తకమునకు మెలేడు. కపాలాఖ్యులేడు. వైద్యశాస్త్రి మురళీశంకర్ గోవింద్, కంకనిగ్రహ కౌమధాలయము, 157 బ్రాడ్వే, 98 మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారుబండి 5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

వైకప్పు ముడుసీసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్కుదీపములు, బిగులు, స్పీడ్ మీటరు, వనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని ముఖ్యముగా కొనవలెను. ఏలన దిన వది అందరికిని గూడ సుఖయోగించును. ప్రత్యేకముగా సామగ్రులతో ప్రవీణులగు పనివాండ్రులను నీబండ్లు చేయింపబడినవి. ఈ బండ్లు చాలావేరిక చాలామన్నిక గలవి గాన వీరికి మరాయత్తులవచ్చు చాలతక్కువ. ఈ క్లుప్త అగ్నిపరిక్షచేసి ఈబండ్ల ముపయోగించిరి ఆఉత్కుచాల బలమైందిగాని చాల శక్తి కనగిన విశిష్టమొచ్చు. గమంచమందు వాడబడుచున్న మోటారు

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సగపాటుకన్న మెచ్చుగా నున్నవి. ఈబండ్లకు మీరు వెట్టుబడి వెట్టిసహాయం తయ్య సదిగియోగమే. ఈబండ్లమీద ప్రవంచమం దన్ని వేగములలోను ప్రయాణము చేయవచ్చును. కాన దీనిని ఇక్కడే కొనుడు. ఈ నె 20 యర లేదీ నాటికి 80 బండ్లు ప్టీయలో వచ్చును. పిమ్మట ఆకాభంగము కలుగకుండ ముందు గనే మాకు వ్రాయుడు.

మావిలాసము:- ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.